

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 30.11.2011
COM(2011) 812 konč.

2011/0400 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje Obzorje 2020 – okvirni program za raziskave in inovacije

{SEC(2011) 1427}
{SEC(2011) 1428}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Predlagan program Euratoma za raziskave in usposabljanje (2014–2018) (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) je namenjen raziskovalnim dejavnostim na področju jedrske energije (fuzija in fisija) ter zaščite pred sevanjem. Predlog je sestavni del programa Obzorje 2020, okvirnega programa za raziskave in inovacije. V programu je določen skupni proračun za neposredne in posredne ukrepe, zastavljeni so cilji raziskovalnih in razvojnih dejavnosti ter opredeljeni instrumenti za njihovo podporo.

Predlog je v obliki ene same uredbe, ki zajema vse pomembne vidike izvajanja raziskovalnih dejavnosti na navedenih področjih, postavlja znanstvene in tehnološke cilje ter določa potrebne predpise za udeležbo raziskovalnih organizacij, univerz in industrije. Program bo obsegal program za raziskave in razvoj na področju fuzijske energije, raziskovalne dejavnosti na področju fisije in zaščite pred sevanjem ter neposredne ukrepe Skupnega raziskovalnega središča na področju jedrske varnosti in zaščite.

Predlog bo tako zagotovil nadaljevanje raziskav in usposabljanja, ki jih financira Unija, na področju jedrske znanosti in tehnologije v obdobju 2014–2018, s čimer se bodo ohranili učinkoviti in uspešni programi, ki trenutno spodbujajo in usklajujejo dejavnosti v državah članicah, s ciljem, da bi čim bolj povečali dodano vrednost Unije.

S podpiranjem navedenih prednostnih nalog bo program Euratoma (2014–2018) prispeval k doseganju treh strateških ciljev, opredeljenih v okvirnem programu za raziskave in inovacije Obzorje 2020, in sicer: *odlična znanost, vodilni položaj v industriji in družbeni izzivi*. V skladu s tem se bodo ohranile ustrezne povezave in vmesniki med programom Euratoma in okvirnim programom Obzorje 2020.

Predlagan program Euratoma je jasno povezan s cilji strategij Evropa 2020 in Energija 2020. Program bo prispeval k vodilni pobudi „Unija inovacij“ s podpiranjem predkomercialnih raziskav in raziskav v zvezi s politiko ter olajšanjem prenosa tehnologije med akademskim svetom in industrijo. Ker program Euratoma v vseh svojih dejavnostih poudarja usposabljanje, spodbuja konkurenčnost obstoječe jedrske industrije in ustvarja novi sektor visokotehnološke industrije posebej za fuzijsko energijo, bo prispeval k rasti in odpiranju novih delovnih mest na številnih področjih.

Pogodba Euratom omejuje trajanje raziskovalnih programov na področju jedrske energije na 5 let¹. Predlagana zakonodaja bo tako prenehala veljati konec leta 2018.

ITER se obravnava v ločenem sklepu, ker je financiranje tega projekta zunaj večletnega finančnega okvira v skladu s Sporočilom „Proračun za strategijo Evropa 2020“ (COM(2011) 500 z dne 29. junija 2011).

Program Euratoma (2014–2018) se izvaja na podlagi ene uredbe, ki določa vse potrebne določbe za izvajanje jedrskih raziskav. Ta novi pristop se razlikuje od prejšnjih programskih obdobj, v katerih so vsebino sedanje uredbe pokrivali štirje različni zakonodajni akti (tri

¹ Člen 7 Pogodbe Euratom.

odločbe, in sicer o okvirnem programu, posebnem programu za posredne ukrepe in posebnem programu za neposredne ukrepe Skupnega raziskovalnega središča, ter uredba o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz in razširjanju rezultatov raziskav).

Cilj uredbe je tudi poenostavitev, saj se sklicuje na isti jamstveni sklad za udeležence kakor okvirni program Obzorje 2020.

Program Euratoma (2014–2018) predlaga tudi obsežno poenostavitev pravil za financiranje ter revidirano strategijo nadzora in s tem podpira splošni cilj poenostavitve.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

Pri pripravi predloga za program Euratoma so bili v celoti upoštevani odzivi na obsežno javno posvetovanje na podlagi Zelene knjige „Spremeniti izzive v priložnosti: na poti k skupnemu strateškemu okviru za financiranje raziskav in inovacij v Uniji“². Organizirana so bila dodatna posvetovanja s predstavniki vlad ter različnimi zainteresiranimi stranmi iz industrije, akademskega sveta in civilne družbe za razpravo o energetskih izzivih prihodnjih raziskovalnih programov, ki so vključevala tako jedrska kot nejedrska vprašanja. Komisija je upoštevala tudi izide razprav o predlogu za okvirni program Euratoma 2012–2013, ki so potekale v Svetu, Evropskem parlamentu in Ekonomsko-socialnem odboru.

Predlog temelji tudi na temeljiti oceni učinka, pripravljeni na podlagi posvetovanj z zainteresiranimi stranmi ter notranjih in zunanjih ocenah. Pri ocenjevanju je bilo ugotovljeno, da se lahko izzivi jedrske varnosti in zmanjševanja jedrskih veščin v Evropi učinkovito rešujejo z izkoriščanjem sinergij med raziskovalnimi prizadevanji držav članic in zasebnega sektorja ter med znanstvenimi disciplinami in tehnološkimi sektorji. Ukrepi na ravni Unije lahko okrepi okvir za raziskave in inovacije na jedrskem področju in uskladi prizadevanja držav članic na področju raziskav ter tako preprečuje podvajanje, ohranja kritično maso na ključnih področjih in zagotavlja najučinkovitejšo uporabo javnih sredstev. Program na ravni Unije lahko prevzema tudi visoka tveganja in dolgoročni program za raziskave in razvoj na področju fuzijske energije, pri čemer se porazdeli tveganje, poveča območje veljavnosti in dosežejo se prihranki ekonomije obsega, česar sicer ne bi bilo mogoče doseči.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Pravna podlaga tega okvirnega programa je v členu 7 Pogodbe Euratom.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Proračun predloga je predstavljen v tekočih cenah. V „Oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga“, ki je priložena temu predlogu, so določene proračunske posledice ter posledice za človeške in upravne vire.

² COM(2011) 48.

Predlog

SKLEP SVETA

o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje Obzorje 2020 – okvirni program za raziskave in inovacije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Pogodba Euratom) ter zlasti prvega odstavka člena 7 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta³,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Eden od ciljev Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost) je prispevati k izboljšanju življenjskega standarda v državah članicah, med drugim tudi s spodbujanjem in zagotavljanjem jedrskih raziskav v državah članicah ter njihovim dopolnjevanjem z izvajanjem programa Skupnosti za raziskave in usposabljanje.
- (2) Jedrske raziskave lahko prispevajo k družbeni in gospodarski blaginji ter okoljski trajnosti z izboljševanjem jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem. Enako pomemben je tudi prispevek jedrskih raziskav k dolgoročni dekarbonizaciji energetskega sistema na varen, učinkovit in zanesljiv način.
- (3) S podpiranjem jedrskih raziskav bo program Skupnosti za raziskave in usposabljanje (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) prispeval k doseganju ciljev okvirnega programa za raziskave in inovacije „Obzorje 2020“, sprejetega z Uredbo (EU XX/XXXX z dne [...])⁵ (v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), omogočil izvajanje strategije Evropa 2020 ter ustvarjanje in delovanje Evropskega raziskovalnega prostora.
- (4) Ne glede na možni vpliv jedrske energije na oskrbo z energijo in gospodarski razvoj pa lahko hude jedrske nesreče ogrožajo zdravje ljudi. Zato je treba v okviru programa Euratoma za raziskave in usposabljanje kar največ pozornosti nameniti jedrski zaščiti, in kadar je potrebno, varnostnim vidikom.

³ UL C , str. .

⁴ UL C , str. .

⁵ UL L [...]

- (5) Ker imajo vse države članice jedrske objekte ali uporabljajo radioaktivne materiale, zlasti za medicinske namene, je Svet v svojih sklepih z dne 2. decembra 2008⁶ prepoznal nenehno potrebo po strokovnem znanju na jedrskem področju, pridobljenim zlasti z ustreznim izobraževanjem in usposabljanjem, ki sta povezana z raziskavami in se usklajujeta na ravni Skupnosti.
- (6) S podpisom sporazuma o ustanovitvi Mednarodne organizacije za fuzijsko energijo ITER za skupno izvajanje projekta mednarodnega termonuklearnega poskusnega reaktorja ITER⁷ se je Skupnost odločila za sodelovanje v izgradnji in prihodnjem izkoriščanju ITER. Prispevek Skupnosti se upravlja prek „Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije“ (v nadaljnjem besedilu: fuzija za energijo), ustanovljenega z Odločbo Sveta z dne 27. marca 2007⁸. Dejavnosti fuzije za energijo, vključno z ITER, je treba urejati s posebnim zakonodajnim aktom.
- (7) Da bi fuzija postala verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo energije, je treba najprej uspešno in pravočasno zaključiti gradnjo ITER in zagotoviti začetek njegovega delovanja. Drugič, treba je oblikovati ambiciozen, a realističen načrt za proizvodnjo električne energije do leta 2050. Doseganje teh ciljev zahteva preusmeritev evropskega fuzijskega programa. Večji poudarek je treba nameniti dejavnostim v podporo ITER. To racionalizacijo je treba doseči brez ogrožanja vodilne vloge Evrope v fuzijski znanstveni skupnosti.
- (8) Skupno raziskovalno središče (JRC) bi moralo še naprej zagotavljati neodvisno in k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnološko podporo pri oblikovanju, razvoju, izvajanju in spremljanju politik Skupnosti, zlasti pri raziskavah in usposabljanju na področju jedrske varnosti in zaščite.
- (9) Skupno raziskovalno središče bi moralo še naprej ustvarjati dodatne vire prek konkurenčnih dejavnosti, vključno s sodelovanjem v posrednih ukrepih programa Euratoma, dela za tretje strani in v manjšem obsegu izkoriščanja intelektualne lastnine.
- (10) Čeprav se lahko vsaka država članica posebej odloči, ali bo uporabljala jedrsko energijo ali ne, je vloga Unije v interesu vseh držav članic oblikovati okvir za podporo skupnih vrhunskim raziskavam, ustvarjanju in ohranjanju znanja o tehnologijah jedrske fisije s posebnim poudarkom na varnosti, zaščiti pred sevanjem in preprečevanju širjenja jedrskega orožja. Zato so potrebni neodvisni znanstveni dokazi, h katerim lahko JRC ključno prispeva. Komisija je to poudarila v sporočilu „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 Unija inovacij“⁹, v katerem je navedla, da namerava prek JRC okrepiti znanstvene dokaze, na podlagi katerih je oblikovana politika. Predlog JRC za rešitev tega izziva je, da bo svoje raziskave o jedrski varnosti in zaščiti usmeril na prednostne naloge politike Unije.
- (11) S ciljem poglobljanja odnosa med znanostjo in družbo ter krepitve javnega zaupanja v znanost bi moral program Euratoma dajati prednost ozavešeni udeležbi državljanov in civilne družbe v raziskovalnih in inovativnih vsebinah s spodbujanjem znanstvenega izobraževanja, povečevanjem dostopnosti do znanstvenega znanja,

⁶ Sklepi Sveta z dne 2. decembra 2008 o potrebi po strokovnem znanju na jedrskem področju (15406/08).

⁷ UL L358, 16.12.2006, str. 62

⁸ UL L 90, 30.3.2007

⁹ COM(2010) 546 konč., 6.10.2010.

razvijanjem odgovornih programov na področju raziskav in inovacij, ki ustrezajo skrbem in pričakovanjem državljanov in civilne družbe, ter z olajšanjem njihovega sodelovanja v dejavnostih programa Euratoma.

- (12) Izvajanje programa Euratoma bi se moralo odzivati na razvijajoče se priložnosti in potrebe znanosti in tehnologije, industrije, politik in družbe. Zato bi se morali programi oblikovati v tesnem sodelovanju z zainteresiranimi stranmi iz vseh zadevnih sektorjev, dovolj prilagodljivosti bi moralo biti na voljo tudi za nove razvojne dosežke. Med programom Euratoma bi bilo treba neprestano vključevati zunanje svetovanje, tudi z uporabo ustreznih struktur, kot so evropske tehnološke platforme.
- (13) Program Euratoma bi moral prispevati k privlačnosti raziskovalnega poklica v Uniji. Ustrezno pozornost je treba nameniti Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev¹⁰, skupaj z drugimi ustreznimi referenčnimi okviri, opredeljenimi v okviru Evropskega raziskovalnega prostora, ob upoštevanju njihove prostovoljnosti.
- (14) Dejavnosti, razvite v okviru programa Euratoma, bi morale biti namenjene spodbujanju enakosti med moškimi in ženskami na področju raziskav in inovacij, zlasti z obravnavanjem temeljnih vzrokov za neenakost med spoloma in z izkoriščanjem vseh potencialov tako ženskih kot moških raziskovalcev, pri čemer je treba tudi pri vsebini projektov upoštevati spol, da se izboljša kakovost raziskav in spodbujajo inovacije. Dejavnosti bi morale biti namenjene tudi za izvajanje načel enakosti med moškimi in ženskami, določenih v členih 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji in členu 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (15) Dejavnosti s področja raziskav in inovacij, ki jih podpira program Euratoma, morajo spoštovati temeljna etična načela. Upoštevati je treba mnenja Evropske skupine za etiko v znanosti in novih tehnologijah. Pri raziskovalnih dejavnostih je treba upoštevati tudi člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zmanjšati uporabo živali pri raziskavah in poskusih z namenom, da se uporaba živali povsem nadomesti. Vse dejavnosti je treba izvajati ob zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.
- (16) Doseči je treba tudi večji učinek, in sicer z združitvijo sredstev programa Euratoma in zasebnega sektorja v javno-zasebnih partnerstvih na ključnih področjih, kjer bi raziskave in inovacije lahko prispevale k širšim ciljem Unije v zvezi s konkurenčnostjo. Posebno pozornost je treba nameniti sodelovanju malih in srednje velikih podjetij.
- (17) Program Euratoma bi moral spodbujati sodelovanje s tretjimi državami, zlasti na področju varnosti, na podlagi skupnega interesa in vzajemnih koristi.
- (18) Da bi ohranili enake konkurenčne pogoje za vsa podjetja, ki so dejavna na notranjem trgu, je treba financiranje, ki ga zagotavlja program Euratoma, oblikovati v skladu s pravili o državni pomoči, da bi zagotovili učinkovito javne porabe in preprečili izkrivljanje konkurence na trgu, kot so izrivanje zasebnega financiranja, vzpostavitev neučinkovitih tržnih struktur ali ohranjanje neučinkovitih podjetij.

¹⁰

C(2005) 576 konč., 11.3.2005.

- (19) Potrebo po novem pristopu k nadzoru in upravljanju tveganja na področju financiranja raziskav v Uniji je poudaril Evropski svet 4. februarja 2011, ko je pozval k vzpostavitvi novega ravnotežja med zaupanjem in nadzorom ter prevzemanjem tveganja in izogibanjem tveganju. Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 11. novembra 2010 o poenostavitvi izvajanja okvirnih raziskovalnih programov¹¹ pozval k pragmatičnemu premiku k upravni in finančni poenostavitvi ter izrazil mnenje, da bi moralo upravljanje financiranja raziskav Unije bolj temeljiti na zaupanju udeležencem in dopuščati večja tveganja.
- (20) Finančne interese Evropske unije je treba ščititi s sorazmernimi ukrepi v celotnem ciklu odhodkov, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, vračilo izgubljenih, nepravilno plačanih ali uporabljenih sredstev in, če je primerno, kazni. Revidirana strategija nadzora, ki se preusmerja od zmanjševanja stopnje napak na nadzor na podlagi tveganja in odkrivanje goljufij, bi morala zmanjšati breme nadzora za udeležence.
- (21) Zagotoviti je treba dobro finančno upravljanje programa Euratoma in njegovo izvajanje na kar najbolj učinkovit in uporabnikom prijazen način ob sočasnem zagotavljanju pravne varnosti in dostopnosti programa za vse udeležence. Treba je zagotoviti skladnost z Uredbo Sveta (EU) št. XXXX/2012 [nova finančna uredba]¹² ter z zahtevami za poenostavitev in boljše zakonodajo.
- (22) Da bi zagotovili najučinkovitejše možno izvajanje in enostaven dostop za vse udeležence prek poenostavljenih postopkov ter oblikovali skladen, celovit in pregleden okvir za udeležence, morajo za udeležbo v programu Euratoma in razširjanje rezultatov raziskav veljati pravila, ki se uporabljajo za okvirni program Obzorje 2020, kakor je z določenimi prilagoditvami določeno v Uredbi (EU) št. XX/XXXX [pravila za udeležbo].
- (23) Pomembno je še naprej spodbujati izkoriščanje intelektualne lastnine, ki jo razvijejo udeleženci, ob varovanju legitimnih interesov drugih udeležencev in Skupnosti v skladu s poglavjem 2 pogodbe Euratoma.
- (24) Jamstveni skladi za udeležence, ki jih upravlja Komisija in so ustanovljeni v skladu z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1908/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri ukrepih v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2007–2011)¹³ in Uredbo (Euratom) št. XX/XX z dne [...] o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri posrednih ukrepih v okviru okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2012–2013)¹⁴, so se pokazali kot pomemben varnostni mehanizem za blažitev tveganj, povezanih z zneski, ki jih dolgujejo in jih niso povrnili udeleženci, ki ne izpolnjujejo obveznosti. Jamstveni sklad za udeležence, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. XX/2012 [pravila za udeležbo in razširjanje], bi moral obsegati tudi ukrepe v skladu z Uredbo (Euratom) št. 1908/2006, Uredbo (Euratom) št. XX/XX [pravila Euratoma za udeležbo (2012–2013)] in to uredbo.

¹¹ INI/2010/2079

¹² UL [...]

¹³ UL L 400, 30.12.2006, str. 1.

¹⁴ UL L [...]

- (25) Člen 7 Pogodbe Euratom prenaša odgovornost za izvajanje programa Euratoma na Komisijo. Za namene izvajanja programa Euratoma, razen njegovih neposrednih ukrepov, bi moral Komisiji pomagati posvetovalni odbor držav članic, s čimer se zagotovi ustrezno usklajevanje z nacionalnimi politikami na področjih, ki jih ureja ta program za raziskave in usposabljanje.
- (26) Doseganje ciljev programa Euratoma na zadevnih področjih zahteva podporo za medsektorske dejavnosti, tako v okviru programa Euratoma kot skupaj z dejavnostmi okvirnega programa „Obzorje 2020“.
- (27) Učinkovito upravljanje uspešnosti, vključno z ocenjevanjem in spremljanjem, zahteva razvoj posebnih kazalnikov učinkovitosti, ki se lahko merijo v času, so realistični in odražajo logiko intervencije ter so primerni za ustrezno hierarhijo ciljev in dejavnosti. Zagotoviti je treba ustrezne mehanizme za usklajevanje med izvajanjem in spremljanjem programa Euratoma ter spremljanjem napredka, dosežkov in delovanja Evropskega raziskovalnega prostora.
- (28) O znanstveni in tehnološki vsebini neposrednih ukrepov Skupnega raziskovalnega središča je potekalo posvetovanje s svetom guvernerjev Skupnega raziskovalnega središča, ustanovljenim s Sklepom Komisije 96/282/Euratom z dne 10. aprila 1996 o reorganizaciji Skupnega raziskovalnega središča¹⁵.
- (29) Zaradi pravne varnosti je treba razveljaviti Sklep Sveta 2006/970/Euratom z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011)¹⁶, Uredbo (Euratom) št. 1908/2006, Odločbo Sveta 2006/976/Euratom z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu za izvajanje Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011)¹⁷, Odločbo Sveta 2006/977/Euratom z dne 19. decembra 2006 o posebnem programu, ki ga bo s pomočjo neposrednih ukrepov izvajalo Skupno raziskovalno središče v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanja (2007–2011)¹⁸, Sklep Sveta XXXX/XXXX z dne [...] o okvirnem programu Evropske skupnosti za atomsko energijo za jedrske raziskave in dejavnosti usposabljanja (2012–2013)¹⁹, Uredbo (Euratom) št. XXX/XXXX [pravila Euratoma za udeležbo (2012–2013)], Sklep Sveta XXXX/XXXX/Euratom z dne [...] o posebnem programu, s katerim se bo s posrednimi ukrepi izvajal okvirni program Evropske skupnosti za atomsko energijo za jedrske raziskave in dejavnosti usposabljanja (2012–2013)²⁰, ter Sklep Sveta XXXX/XXXX/Euratom z dne [...] o posebnem programu, s katerim se bo izvajal z neposrednimi ukrepi Skupnega raziskovalnega središča izvajal okvirni program Evropske skupnosti za atomsko energijo za jedrske raziskave in dejavnosti usposabljanja (2012–2013)²¹.

¹⁵ UL L 107, 30.4.1996, p. 12.

¹⁶ UL L 400, 30.12.2006, p. 60

¹⁷ UL L 400, 30.12.2006, p. 404.

¹⁸ UL L 30.12.2006, p. 434.

¹⁹ UL L [...].

²⁰ UL L [...].

²¹ UL L [...].

(30) Komisija se je posvetovala z Znanstvenim in tehničnim odborom Euratoma –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

DOLOČITEV

Člen 1

Določitev

Ta uredba določa program za raziskave in usposabljanje za obdobje od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2018 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) ter določa pravila za udeležbo v tem programu, vključno z udeležbo v programih organov financiranja, ki upravljajo sredstva, dodeljena v skladu s to uredbo, in v dejavnostih, ki se izvajajo skupaj v skladu s to uredbo in okvirnim programom „Obzorje 2020“, vzpostavljenem z Uredbo (EU) XX/XXX (v nadaljnjem besedilu: Obzorje 2020).

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „*dejavnosti s področja raziskav in inovacij*“ pomenijo celotni spekter dejavnosti raziskav, tehnološkega razvoja, predstavitvenih dejavnosti in inovacij, vključno s spodbujanjem sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, razširjanjem in optimiranjem rezultatov ter spodbujanjem usposabljanja in mobilnosti raziskovalcev v Evropski skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost);
- (b) „*neposredni ukrepi*“ pomenijo raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih Komisija izvaja prek Skupnega raziskovalnega središča;
- (c) „*posredni ukrepi*“ pomenijo raziskovalne in inovacijske dejavnosti, za katere Unija ali Skupnost (v nadaljnjem besedilu: Unija) zagotovi finančno podporo in jih izvajajo udeleženci;
- (d) „*javno-zasebno partnerstvo*“ pomeni partnerstvo, v katerem se partnerji iz zasebnega sektorja, Skupnost in po potrebi drugi partnerji zavežejo, da bodo skupaj podpirali razvoj in izvajanje programa ali dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki so strateškega pomena;
- (e) „*javno-javno partnerstvo*“ pomeni partnerstvo, v katerem se organi javnega sektorja ali organi, ki opravljajo javne storitve na regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, in Skupnost zavežejo, da bodo skupaj podpirali razvoj in izvajanje programa ali dejavnosti s področja raziskav in inovacij.

Člen 3

Cilji

1. Splošni cilj programa Euratoma je izboljšanje jedrske zaščite in varnosti ter zaščite pred sevanjem ter prispevanje k dolgoročni dekarbonizaciji energetskega sistema na varen, učinkovit in zanesljiv način. Splošni cilj se izvaja z dejavnostmi, določenimi v Prilogi I, v obliki neposrednih ali posrednih ukrepov, ki dosegajo posebne cilje, navedene v odstavkih 2 in 3 tega člena.
2. Posebni cilji posrednih ukrepov programa Euratoma so:
 - (a) podpora varnemu delovanju jedrskih sistemov;
 - (b) prispevek k razvoju rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki;
 - (c) podpora razvoju in vzdrževanju jedrske usposobljenosti na ravni Unije;
 - (d) izboljšanje zaščite pred sevanjem;
 - (e) premik k dokazovanju izvedljivosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih fuzijskih objektov;
 - (f) postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov;
 - (g) spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije;
 - (h) zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalnih infrastruktur vseevropskega pomena.
3. Posebni cilji neposrednih ukrepov programa Euratoma so:
 - (a) izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo goriva in reaktorjev, ravnanjem z odpadki in njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;
 - (b) izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: jedrsko zaščito, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;
 - (c) povečevanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
 - (d) izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;
 - (e) podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti ter ustrezni razvijajoči se zakonodaji Unije.
4. Program Euratoma se izvaja na način, ki zagotavlja, da podprte prednostne naloge in ukrepi ustrezajo spreminjajočim se potrebam in upoštevajo razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, oblikovanja politike, trgov in družbe.
5. V posebnih ciljih, navedenih v odstavkih 2 in 3, se lahko upoštevajo nove in nepredvidene potrebe, ki se pojavijo v obdobju izvajanja programa Euratoma,

vključno z odzivi na nastajajoče priložnosti, krize in nevarnosti, na potrebe, povezane z razvojem novih politik Unije, ter na usmerjanje ukrepov, predvidenih za podporo v okviru prihodnjih programov.

Člen 4

Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa Euratoma znašajo 1 788,889 milijonov EUR. Ta znesek se razdeli na naslednji način:
 - (a) posredni ukrepi programa za fuzijske raziskave in razvoj – 709,713 milijonov EUR,
 - (b) posredni ukrepi na področju jedrske fisije in zaščite pred sevanjem – 354,857 milijonov EUR,
 - (c) neposredni ukrepi – 724,319 milijonov EUR.
2. Za upravne odhodke Komisije pri izvajanju posrednih ukrepov programa Euratoma se namenijo največ 13,5 %.
3. Finančna sredstva programa Euratoma lahko krijejo stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revidiranja in ocenjevanja, ki so potrebni za upravljanje programa in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije in sestanke strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, stroške, povezane z informacijsko tehnološkimi omrežji, ki so namenjena za obdelavo in izmenjavo podatkov, skupaj z vsemi drugimi stroški tehnične in upravne pomoči, ki nastanejo pri Komisiji zaradi upravljanja programa Euratoma.
4. Če je potrebno, se lahko v proračun vključijo obveznosti za kritje stroškov tehnične in upravne pomoči tudi po letu 2018, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki do 31. decembra 2018 še ne bodo zaključeni.
5. Če neposredni ukrepi prispevajo k pobudam subjektov, ki jim je Komisija zaupala izvajanje nalog v skladu s členom 6(2) in členom 15, se ta prispevek ne šteje za del finančnega prispevka, dodeljenega tem pobudam.

Člen 5

Udeležba tretjih držav

1. V programu Euratoma lahko sodelujejo:
 - (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih;
 - (b) izbrane tretje države, ki izpolnjujejo naslednja merila:

- (a) imajo dobre zmogljivosti na področju znanosti, tehnologije in inovacij;
 - (b) imajo dobre rezultate udeležbe v programih Unije na področju raziskav in inovacij;
 - (c) imajo tesne gospodarske in geografske povezave z Unijo;
 - (d) so države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA) ali države ali ozemlja, navedena v Prilogi k Uredbi XX/2012 Evropskega parlamenta in Sveta²².
2. Posebni pogoji glede udeležbe pridruženih držav v programu Euratoma, vključno s finančnim prispevkom, ki temelji na bruto domačem proizvodu pridružene države, se določijo z mednarodnimi sporazumi med Unijo in pridruženimi državami.

NASLOV II

IZVAJANJE

POGLAVJE I

IZVAJANJE, UPRAVLJANJE IN OBLIKE PODPORE

Člen 6

Upravljanje in oblike podpore Skupnosti

1. Program Euratoma se izvaja s posrednimi ukrepi z uporabo ene ali več oblik finančne pomoči, določenih z Uredbo (EU) št. XXX/2012 [nova finančna uredba], vključno s subvencijami, nagradami, naročili, finančnimi instrumenti in finančnimi prispevki. Podpore Skupnosti lahko sestavljajo tudi neposredni ukrepi v obliki raziskovalnih in inovativnih dejavnosti, ki jih izvaja Skupno raziskovalno središče (JRC).
2. Brez poseganja v člen 10 Pogodbe Euratom lahko Komisija zaupa del izvajanja programa Euratoma organom financiranja iz člena [55(1)(b)] Uredbe (EU) št. XXX/2012 [nova finančna uredba].

Komisija lahko izvajanje posrednih ukrepov zaupa tudi organom, ki so ustanovljeni na podlagi okvirnega programa Obzorje 2020 ali na katere se ta program sklicuje.

Člen 7

Pravila za udeležbo in razširjanje rezultatov raziskav

1. Sodelovanje katerega koli pravnega subjekta v posrednih ukrepih, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, se ureja s pravili iz Uredbe (EU) št. XX/2012 [pravila za udeležbo in razširjanje] ob upoštevanju odstavkov 2 in 3 tega člena.

²² UL L [...]

2. Za namene programa Euratoma „varnostna pravila“ iz prvega pododstavka člena 40(2) Uredbe (XX) [pravila za udeležbo in razširjanje] vključujejo obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe Euratom.

Ne glede na prvi pododstavek člena 41(3) navedene uredbe lahko Komisija ali organ financiranja v zvezi z rezultati, ki so jih dosegli udeleženci, ki so prejeli finančna sredstva Skupnosti, nasprotuje prenosom lastništva ali podelitvam izključne in neizključne licence tretjim osebam s sedežem v tretji državi, ki se ni pridružila programu Euratoma, če meni, da podelitev ali prenos ni v skladu z interesi razvijanja konkurenčnosti gospodarstva Unije ali etičnimi načeli ali varnostnimi vidiki. „Varnostni vidiki“ vključujejo obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe Euratom.

Ne glede na prvi pododstavek člena 46(1) navedene uredbe lahko imajo Skupnost in njena skupna podjetja za namen razvoja, izvajanja in spremljanja politik in programov Skupnosti ali obveznosti, prevzetih z mednarodnim sodelovanjem s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pravice dostopa do rezultatov udeleženca, ki je prejel finančna sredstva Skupnosti. Te pravice dostopa vključujejo pravico, da tretjim osebam dovolijo uporabo rezultatov pri javnih naročilih in pravico do podeljevanja podlicence, so omejene na nekomercialno in nekonkurenčno uporabo in se dovolijo brezplačno.

3. „Jamstveni sklad za udeležence“, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. XX/2012 [pravila za udeležbo in razširjanje], nadomesti in nasledi jamstvene sklade za udeležence, ustanovljene v skladu z Uredbo (Euratom) št. 1908/2006 in Uredbo (Euratom) št. XX/XX [pravila Euratoma za udeležbo (2012–2013)].

Vsi zneski iz jamstvenih skladov za udeležence, ustanovljenih z uredbama (Euratom) št. 1908/2006 in (Euratom) št. XX/XX [pravila Euratoma za udeležbo 2012–2013], se dne 31. decembra 2013 prenesejo na jamstveni sklad za udeležence. Udeleženci ukrepov na podlagi Sklepa XX/XX [program Euratoma 2012–2013], ki podpišejo sporazume o dodelitvi sredstev po 31. decembru 2013, prispevajo v jamstveni sklad za udeležence.

Člen 8

Medsektorske dejavnosti

1. Za doseganje ciljev programa Euratoma in obravnavanje izzivov, ki so skupni programu Euratoma in Obzorju 2020, lahko finančna sredstva Unije koristijo tudi dejavnosti, ki vključujejo posredne ukrepe, opredeljene v Prilogi I, in/ali ukrepe za izvajanje posebnega programa okvirnega programa Obzorje 2020, vzpostavljenega s Sklepom Sveta XX/XXXX/EU²³.
2. Finančni prispevek iz odstavka 1 tega člena je lahko kombiniran iz finančnih prispevkov za posredne ukrepe iz člena 4 te uredbe in člena 6 Uredbe (EU) št. XX/XXXX [o vzpostavitvi Obzorja 2020] in se lahko izvaja z enotno shemo financiranja.

²³ UL L [...]

Člen 9

Enakost med spoloma

Program Euratoma zagotavlja učinkovito promocijo enakosti med spoloma in upoštevanje spola pri vsebini raziskav in inovacij.

Člen 10

Etična načela

1. Vse dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so skladne z etičnimi načeli ter ustrezno nacionalno zakonodajo, zakonodajo Unije in mednarodno zakonodajo, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah ter Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in njenimi dopolnilnimi protokoli.

Posebno pozornost se nameni načelu sorazmernosti, pravici do zasebnosti, pravici do varstva osebnih podatkov, pravici do telesne in duševne integritete osebe, pravici do nediskriminacije in pravici do zagotovitve visokih ravni varovanja zdravja ljudi.

2. Dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so osredotočene izključno na civilne namene uporabe.

Člen 11

Delovni programi

1. Komisija sprejme delovne programe za izvajanje posrednih ukrepov. Delovni programi omogočajo pristope od spodaj navzgor, ki obravnavajo cilje na inovativne načine.

Delovni programi določajo bistvene elemente za izvajanje ukrepov v skladu z Uredbo XX/2012 [finančna uredba], vključno s podrobnimi cilji, ustreznim financiranjem in časovnim načrtom, ter večletni pristop in strateške usmeritve za prihodnja leta izvajanja.

2. Za neposredne ukrepe Komisija v skladu s Sklepom 96/282/Euratom izdela večletni delovni program, v katerem podrobneje določi cilje, prednostne znanstvene in tehnološke naloge iz Priloge I ter časovni načrt izvajanja.

V večletnem delovnem programu se upoštevajo tudi ustrezne raziskovalne dejavnosti, ki jih izvajajo države članice, pridružene države ter evropske in mednarodne organizacije. Po potrebi se posodablja.

3. Delovni programi upoštevajo razmere na področju znanosti, tehnologije in inovacij na nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni, in stanje zadevne politike, trga in družbenega razvoja. Po potrebi se posodablja.

4. Delovni programi vsebujejo oddelek, ki opredeljuje medsektorske dejavnosti iz člena 8.

Člen 12

Upravljanje programa

1. Za namene izvajanja posrednih ukrepov programa Euratoma Komisiji pomagajo naslednji posvetovalni odbori:
 - (a) za vidike, povezane s fisijo, posvetovalni odbor iz točk 5 in 6 Priloge k Sklepu Sveta 84/338/Euratom, ECSC, EGS²⁴,
 - (b) za vidike, povezane s fuzijo, posvetovalni odbor za fuzijski program, ustanovljen v skladu s Sklepom Sveta z dne 16. decembra 1980²⁵.

Ne glede na člen 3(3) Sklepa 84/338/Euratom, ECSC, EGS, oziroma točko 9 Sklepa Sveta z dne 16. decembra 1980 posvetovalnim odborom predseduje Komisija.

2. Komisija ustrezni odbor iz odstavka 1 redno obvešča o splošnem napredku pri izvajanju programa Euratoma in mu pravočasno predloži podatke o vseh posrednih ukrepih, ki se predlagajo ali financirajo v okviru programa Euratoma.

Člen 13

Zunanje svetovanje in družbeno delovanje

1. Za izvajanje programa Euratoma je treba po potrebi upoštevati svetovanje in prispevke: Znanstvenega in tehničnega odbora Euratom v skladu s členom 134 Pogodbe Euratom; svetovalnih skupin neodvisnih strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Evropska Komisija; struktur dialoga, ustvarjenih v skladu z mednarodnimi sporazumi za znanost in tehnologijo; v prihodnost usmerjenih dejavnosti, namenskih javnih posvetovanj ter pregledne in interaktivne postopke, ki zagotavljajo, da se podpirajo odgovorne raziskave in inovacije.
2. V celoti se upoštevajo tudi ustrezni vidiki programov za raziskave in inovacije, ki so jih določile evropske tehnološke platforme, pobude za skupno načrtovanje programov in evropska partnerstva za inovacije.

POGLAVJE II

POSEBNA PODROČJA UKREPANJA

Člen 14

Mala in srednje velika podjetja

²⁴ UL L 177, 4.7.1984, p. 25.

²⁵ UL L .Ni objavljeno v Uradnem listu

Posebno pozornost je treba v programu Euratoma nameniti zagotavljanju ustrezne udeležbe malih in srednje velikih podjetij (MSP) ter učinku inovacij nanje. Kvantitativne in kvalitativne ocene udeležbe MSP se izvajajo kot del ureditev za ocenjevanje in spremljanje.

Člen 15

Javno-zasebna in javno-javna partnerstva

Za doseganje ciljev iz člena 3 lahko nekatere dejavnosti programa Euratoma izvajajo:

- (a) skupna podjetja, ustanovljena na podlagi poglavja 5 Pogodbe Euratom;
- (b) javno-javna partnerstva, ki temeljijo na shemi financiranja „ukrepi sofinanciranja programa“;
- (c) pogodbeno javno-zasebna partnerstva iz člena 19 Uredbe (EU) št. xxx/201x.

Člen 16

Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

1. Subjekti s sedežem v tretjih državah in mednarodne organizacije so upravičene do udeležbe v posrednih ukrepih programa Euratoma pod pogoji, določenimi v Uredbi (EU) XX/XXX [pravila za udeležbo]. Izjeme iz splošnega načela določa člen 7. S programom Euratoma se spodbuja mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami za:
 - (a) krepitev odličnosti in privlačnosti Unije na področju raziskav in inovacij ter njene konkurenčnosti na področju gospodarstva in industrije,
 - (b) učinkovito spoprijemanje z globalnimi družbenimi izzivi,
 - (c) podpiranje ciljev zunanje politike Unije, ki dopolnjujejo zunanje programe.
2. Usmerjeni ukrepi, namenjeni spodbujanju sodelovanja z določenimi tretjimi državami ali skupinami tretjih držav, se izvajajo na podlagi skupnega interesa in vzajemne koristi, pri čemer se upoštevajo njihove znanstvene in tehnološke zmogljivosti in tržne priložnosti ter pričakovan učinek.

Spodbujati je treba vzajemni dostop do programov tretjih držav. Za doseganje čim večjega učinka se spodbujajo usklajevanje in sinergije s pobudami držav članic in pridruženih držav.

Prednostne naloge na področju sodelovanja upoštevajo razvoj politike Unije in priložnosti za sodelovanje s tretjimi državami kot tudi možne pomanjkljivosti v sistemih intelektualne lastnine tretjih držav.

Člen 17

Sporočanje in razširjanje

1. Pri izvajanju programa Euratoma so dejavnosti razširjanja in sporočanja sestavna naloga ukrepov, ki jih podpira program Euratoma.
2. Dejavnosti sporočanja lahko vključujejo:
 - (a) pobude, namenjene povečevanju ozaveščenosti in lažjemu dostopu do financiranja iz programa Euratoma, zlasti za tiste regije ali vrste udeležencev, ki niso zadostno zastopane;
 - (b) namensko pomoč projektom in konzorcijem, da se jim zagotovi dostop do strokovnega znanja, potrebnega za optimiranje sporočanja in razširjanja rezultatov;
 - (c) pobude za izboljšanje dialoga in razprav s širšo javnostjo o vprašanjih s področja znanosti, tehnologije in inovacij ter uporaba družbenih medijev in drugih inovativnih tehnologij in metodologij;
 - (d) sporočanje prednostnih političnih nalog Unije, če so povezane s cilji te uredbe.
3. Ob upoštevanju ustreznih določb Pogodbe Euratom in ustrezne zakonodaje Unije lahko dejavnosti razširjanja vključujejo:
 - (a) dejavnosti, ki združujejo rezultate iz več projektov, vključno s tistimi, ki se financirajo iz drugih virov, za zagotavljanje uporabniku prijaznih podatkovnih zbirk in poročil, ki povzemajo ključne ugotovitve;
 - (b) razširjanje rezultatov oblikovalcem politike, vključno z organi za standardizacijo, da se spodbudi uporaba za politiko pomembnih rezultatov pri ustreznih organih na mednarodni ravni, ravni Unije, nacionalni in regionalni ravni.

POGLAVJE III

NADZOR

Člen 18

Nadzor in revizija

1. Namen nadzornega sistema, zagotovljenega za izvajanje te uredbe, je vzpostavitev razumnega zagotovila o doseganju ustreznega obvladovanja tveganj v zvezi z učinkovitostjo in uspešnostjo operacij ter zakonitostjo in pravilnostjo spremljajočih transakcij ob upoštevanju večletne narave programov in narave zadevnih plačil.
2. Nadzorni sistem zagotovi ustrezno ravnovesje med zaupanjem in nadzorom ob upoštevanju upravnih in drugih stroškov nadzora na vseh ravneh, da se lahko dosežejo cilji programa Euratoma ter privabijo najodličnejši raziskovalci in najinovativnejša podjetja.
3. Kot del nadzornega sistema revizijska strategija glede odhodkov v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma temelji na finančni reviziji reprezentativnega vzorca

odhodkov v celotnem programu. Ta reprezentativni vzorec se dopolni z izbiro na podlagi ocene tveganj, povezanih z odhodki.

Revizije odhodkov v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma se izvajajo na skladen način v skladu z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, da se breme revizije za udeležence zmanjša na najmanjšo možno mero.

Člen 19

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da se ob izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi te uredbe, zaščitijo finančni interesi Unije s preventivnimi ukrepi proti goljufijam, korupciji in kakršnim koli drugim nezakonitim dejavnostim, z izvajanjem učinkovitih pregledov in, če se odkrijejo nepravilnosti, z izterjavo nepravilno plačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.
2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče lahko opravijo revizije na podlagi dokumentacije ter pregledov in inšpekcij na kraju samem pri vseh prejemnikih donacij, izvajalcih in podizvajalcih ter tretjih osebah, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi te uredbe.

Ne glede na odstavek 3 lahko Komisija izvede revizijo do štiri leta po zadnjem plačilu.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (urad OLAF) lahko opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva takšno financiranje, v skladu s postopki iz Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96²⁶, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o donaciji ali pogodbo o financiranju s strani Unije prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.
4. Ne glede na odstavke 1, 2 in 3 se v sporazumih o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, v sporazumih o donacijah, v sklepih o donacijah in v pogodbah, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, Komisija, Računsko sodišče in urad OLAF izrecno pooblastijo za opravljanje takšnih revizij ter pregledov in inšpekcij na kraju samem.

POGLAVJE IV

SPTREMLJANJE IN OCENJEVANJE

Člen 20

Spremljanje

²⁶ UL L 292, 15.11.1996, str. 2

1. Komisija letno spremlja izvajanje programa Euratoma, vključno z napredkom in dosežki.
2. Komisija sporoča in razširja rezultate navedenega spremljanja.

Člen 21

Ocenjevanje

1. Ocenjevanje se izvaja dovolj pravočasno, da prispeva k postopku odločanja.
 - (c) Do 31. maja 2017 ter ob upoštevanju naknadnega ocenjevanja 7. okvirnega programa Euratoma, določenega s Sklepom 2006/970/Euratom, in programa Euratoma (2012–2013), določenega s Sklepom 20XX/XX/Euratom, ki bo zaključeno do konca leta 2015, Komisija s pomočjo neodvisnih strokovnjakov opravi vmesno ocenjevanje programa Euratoma v zvezi z doseganjem ciljev na ravni rezultatov in napredka pri doseganju učinkov in nadaljnjo ustreznostjo vseh ukrepov, učinkovitostjo in uporabo sredstev, področjem za dodatne poenostavitve in evropsko dodano vrednostjo. Ocena upošteva tudi prispevek ukrepov k prednostnim nalogam Unije v zvezi s pametno, trajnostno in vključujočo rastjo ter rezultati dolgoročnega učinka prejšnjih ukrepov.
 - (d) Do 31. decembra 2022 Komisija s pomočjo neodvisnih strokovnjakov izvede naknadno oceno programa Euratoma. Ta ocena zajema utemeljitev, izvajanje in dosežke ter dolgoročnejše učinke in trajnost ukrepov, da prispeva k odločanju o morebitnem podaljšanju, spremembi ali prekinitvi naslednjega ukrepa.
2. Ne glede na odstavek 1 se neposredni in posredni ukrepi programa Euratoma ocenjujejo ločeno.
3. Z ocenjevanji iz odstavkov 1 in 2 se oceni napredek pri doseganju ciljev, določenih v členu 3, ob upoštevanju ustreznih kazalnikov učinkovitosti, opredeljenih v Prilogi II.
4. Države članice zagotovijo Komisiji podatke in informacije, ki so potrebne za spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.
5. Komisija zaključke ocen iz odstavkov 1 in 2, skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

NASLOV III

KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE

Člen 22

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Sklep 2006/970/Euratom, Uredba (Euratom) št. 1908/2006,
Odločba 2006/976/Euratom, Odločba 2006/977/Euratom, Sklep XXXX/XXXX

[okvirni program Euratoma (2012–2013)], Uredba (Euratom) št. XXX/XXXX [pravila Euratoma za udeležbo (2012–2013)], Sklep XXXX/XXXX/Euratom [posebni program (2012–2013)] in Sklep XXXX/XXXX/Euratom [posebni program – neposredni ukrepi (2012–2013)] se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2014.

2. Dejavnosti, ki so upravičene do finančnega prispevka Skupnosti v skladu s programi, vzpostavljenimi s sklepi iz odstavka 1, ter ustrezne finančne obveznosti se še naprej urejajo s pravili, ki veljajo za navedene programe do njihovega zaključka.
3. Dodelitev finančnih sredstev iz člena 4 lahko obsega tudi stroške tehnične in administrativne pomoči, ki so potrebni za prehod med tem programom in ukrepi, sprejetimi v skladu s Sklepom XX/XX/Euratom [okvirni program Euratoma (2012–2013)], Sklepom XXXX/XXXX/Euratom [posebni program (2012–2013)] in sklepom XXXX/XXXX/Euratom [posebni program – neposredni ukrepi (2012–2013)].

Člen 23

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

PRILOGA I — DEJAVNOSTI

1. UTEMELJITEV PROGRAMA EURATOMA — OBLIKOVANJE POTI DO LETA 2020

Z doseganjem ciljev iz člena 3 program Euratoma krepi rezultate v okviru treh prednostnih nalog okvirnega programa „Obzorje 2020“: *odlične znanosti, vodilnega položaja v industriji in družbenih izzivov*. Program Euratoma še posebej podpira prehod na zanesljiv, trajnostni in konkurenčni energetske sistem v prihodnosti kot odziv na vedno večje pomanjkanje virov, naraščajoče energetske potrebe in podnebne spremembe.

Program Euratoma krepi okvir za raziskave in inovacije na jedrskem področju ter usklajuje prizadevanja držav članic na področju raziskav, s čimer preprečuje podvajanje, ohranja kritično maso na ključnih področjih in zagotavlja optimalno porabo javnih sredstev.

Strategija, da se fuzija razvije kot verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo brezogljene energije, upošteva načrt z mejniki za doseganje cilja proizvodnje električne energije do leta 2050. Za izvajanje te strategije je treba temeljito prestrukturirati delo v zvezi s fuzijo v Uniji, vključno z vodenjem, financiranjem in upravljanjem, da se zagotovi premik poudarka s čistih raziskav na načrtovanje, gradnjo in delovanje prihodnjih objektov, kot so ITER, DEMO in ostali. Zato je potrebno tesno sodelovanje med celotno skupnostjo za fuzijo v Uniji, Komisijo in nacionalnimi agencijami za financiranje.

Za ohranitev strokovnega znanja in izkušenj Unije, potrebnih za doseganje navedenih ciljev, program dodatno krepi svojo vlogo pri usposabljanju z ustanavljanjem zmogljivosti za usposabljanje vseevropskega pomena, ki bodo izvajale namenske programe. To bo še naprej spodbujalo Evropski raziskovalni prostor in nadaljnje povezovanje novih držav članic in pridruženih držav.

2. DEJAVNOSTI, POTREBNE ZA DOSEGANJE CILJEV PROGRAMA

2.1. Posredni ukrepi

(a) Podpora varnemu delovanju jedrskih sistemov (*družbeni izzivi*)

V skladu s splošnim ciljem podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim v zvezi z varnim delovanjem reaktorskih sistemov (vključno z napravami za gorivni cikel), ki se uporabljajo v Uniji, ali po potrebi ohranjanju obsežnega strokovnega znanja na področju jedrske varnosti v Uniji za tiste vrste reaktorjev, ki se lahko uporabljajo v prihodnosti, s poudarkom izključno na varnostnih vidikih, vključno z vsemi vidiki gorivnega ciklusa, kot sta ločevanje in pretvorba.

(b) Prispevek k razvoju rešitev za ravnanje s končnimi odpadki (*odlična znanost, družbeni izzivi*)

Skupne in/ali usklajene raziskovalne dejavnosti glede preostalih ključnih vidikov geološkega odlaganja izrabljenega goriva in dolgoživih radioaktivnih odpadkov ter po potrebi predstavitev tehnologij in varnosti. Navedene dejavnosti spodbujajo razvoj skupnega stališča Unije o glavnih vprašanjih v zvezi z ravnanjem z odpadki, od izpusta goriv do odstranjevanja. Raziskovalne dejavnosti v zvezi z upravljanjem drugih tokov radioaktivnih odpadkov, za katere industrijsko zreli postopki še niso na voljo.

(c) Podpora razvoju in trajnosti jedrske usposobljenosti na ravni Unije (*odlična znanost*)

Spodbujanje skupnih dejavnosti usposabljanja in mobilnosti med raziskovalnimi središči in industrijo, med različnimi državami članicami in pridruženimi državami ter podpora pri ohranjanju večdisciplinarne jedrske usposobljenosti za zagotovitev dolgoročne razpoložljivosti primerno usposobljenih raziskovalcev, inženirjev in zaposlenih v jedrskem sektorju v Uniji.

(d) Izboljšanje zaščite pred sevanjem (*odlična znanost, družbeni izzivi*)

Skupne in/ali usklajene raziskovalne dejavnosti, zlasti glede tveganj pri majhnih odmerkih pri industrijski, medicinski ali okoljski izpostavljenosti, in obvladovanju izrednih razmer v primeru nesreč, pri katerih je prisotno sevanje, za zagotovitev vseevropske znanstvene in tehnološke podlage za zanesljiv, primeren in družbeno sprejemljiv sistem zaščite.

(e) Premik k dokazovanju izvedljivosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih fuzijskih objektov (*vodilni položaj v industriji, družbeni izzivi*)

Podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije, za zagotovitev hitrega zagona zelo učinkovitega delovanja ITER ter uporabo ustreznih objektov (vključno z JET, Joint European Torus), integrirano modeliranje z uporabo visoko zmogljivih računalnikov in usposabljanje za pripravo naslednje generacije raziskovalcev in inženirjev.

(f) Postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov (*vodilni položaj v industriji, družbeni izzivi*)

Podpora skupnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije, za razvoj in zagotovitev primernosti materialov za predstavitveno elektrarno, ki med drugim zahtevajo pripravljala dela za ustrezeni objekt za testiranje materialov in pogajanja o udeležbi Unije v ustreznem mednarodnem okviru za ta objekt.

Podpora skupnim raziskovalnim dejavnostim, ki jih izvajajo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije, ki obravnavajo vprašanja delovanja reaktorja in razvijajo in predstavljajo vse ustrezne tehnologije za predstavitveno fuzijsko elektrarno. Navedene dejavnosti vključujejo pripravo celovite projektne zasnove za predstavitveno elektrarno in izkoriščanje možnosti stelaratorjev kot tehnologije za elektrarne.

(g) Spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije (*vodilni položaj v industriji*)

Izvajanje ali podpora upravljanju znanja in prenosu tehnologije iz raziskav, sofinanciranih iz tega programa, na industrijo, ki izkorišča vse inovativne vidike raziskav.

Spodbujanje inovacij, med drugim s prostim dostopom do znanstvenih publikacij, podatkovnih zbirk za upravljanje in razširjanje znanj ter s spodbujanjem vključevanja tehnoloških tem v izobraževalne programe.

Dolgoročno bo program Euratoma podpiral pripravo in razvoj konkurenčnega industrijskega sektorja za jedrsko fuzijo, zlasti z izvajanjem tehnološkega načrta za fuzijsko elektrarno z dejavno udeležbo industrije pri projektih načrtovanja in razvoja.

(h) Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena (*odlična znanost*)

Dejavnosti, ki podpirajo gradnjo, obnovo, uporabo in stalno razpoložljivost ključnih raziskovalnih infrastruktur v okviru programa Euratoma, ustrezen dostop do njih in sodelovanje med njimi.

(i) Evropski sporazum za razvoj fuzije

Subvencija (ukrep sofinanciranja programa) se dodeli pravnemu subjektu, ki ga ustanovijo ali imenujejo člani Evropskega sporazuma za razvoj fuzije, za izvajanje in usklajevanje svojih dejavnosti. Ta subvencija lahko vključuje sredstva v naravi od Komisije, kakor je znanstveno in tehnično izkoriščanje zmogljivosti reaktorja JET v skladu s členom 10 Pogodbe Euratom ali napotitev osebja Komisije.

2.2. Neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča

Cilj jedrskih dejavnosti Skupnega raziskovalnega središča je podpreti izvajanje direktiv Sveta 2009/71/Euratom²⁷ in 2011/70/Euratom²⁸ ter sklepov Sveta, ki dajejo prednost najvišjim standardom za jedrsko zaščito in varnost v Uniji ter na mednarodni ravni. Skupno raziskovalno središče predvsem zagotavlja potrebne zmogljivosti in strokovno znanje, da prispeva k ovrednotenju in izboljšanju varnosti jedrskih objektov ter varni in miroljubni uporabi jedrske energije in drugih nefisijskih aplikacij, da zagotovi znanstveno podlago za ustrezno zakonodajo Unije in v mejah svojega področja dela in pristojnosti reagira pri jedrskih dogodkih in nesrečah. Za ta namen Skupno raziskovalno središče izvaja raziskave in presoje, zagotavlja reference in standarde in izvaja namensko usposabljanje in izobraževanje. Po potrebi se bo bodo iskale tudi sinergije s Tehnološko platformo za trajnostno jedrsko energijo (SNETP) in drugimi medsektorskimi pobudami.

(a) Izboljšanje jedrske varnosti, vključno z varnostjo goriva in reaktorjev, ravnanjem z odpadki in njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke

Skupno raziskovalno središče prispeva k razvoju orodij in metod za doseganje visokih varnostnih standardov za reaktorje za jedrsko energijo, pomembne za Evropo. Ta orodja in metode vključujejo:

- (1) modeliranje analiz hudih nesreč in metodologije za oceno mejnih vrednosti operativne varnosti jedrskih naprav, podpora oblikovanju skupnega evropskega pristopa k ocenjevanju naprednih gorivnih ciklusov in zasnov ter preiskovanje in razširjanje znanja, pridobljenega iz operativnih izkušenj. JRC bo dodatno okrepilo „evropsko klirinško hišo za povratne informacije o operativnih izkušnjah jedrskih elektrarn“ z namenom reševanja izzivov v zvezi z jedrsko varnostjo po nesreči v Fukušimi;
- (2) zmanjšanje znanstvene negotovosti pri predvidevanju dolgoročnega obnašanja jedrskih odpadkov in razširjanja radionuklidov v okolju ter ključne vidike razgradnje jedrskih objektov;
- (3) krepitev sposobnosti Unije za odzivanje na jedrske nesreče in dogodke z nadaljnjim razvojem sistemov opozarjanja in modelov za radiološko razpršitev po zraku ter z mobiliziranjem sredstev in strokovnega znanja za analiziranje in modeliranje jedrskih nesreč ter zagotavljanje ustrezne tehnične podpore.

²⁷ UL L 172, 2.7.2009, str.18.

²⁸ UL L 199, 19.7.2011, str. 1.

(a) Izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: jedrsko zaščito, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko

Največja možna pozornost se namenja področju neširjenja. Skupno raziskovalno središče bo:

- (1) razvilo izboljšane metodologije, metode za odkrivanje/preverjanje ter tehnologije za podporo zaščiti Skupnosti in krepitvi mednarodne zaščite;
- (2) razvilo in uporabljalo izboljšane metode in tehnologijo za preprečevanje, odkrivanje in odzivanje na jedrske nesreče in nesreče z radioaktivnim sevanjem, vključno z zagotovitvijo primernosti tehnologije za odkrivanje in razvojem metod in tehnik jedrske forenzike za boj proti nezakoniti trgovini, v sinergiji z globalnim okvirom CBRN (tveganja uporabe kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih snovi);
- (3) podprlo izvajanje Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja in z Unijo povezanih strategij z analitičnimi študijami in spremljanjem tehničnega razvoja izvoznih nadzornih režimov za podporo ustreznim službam Komisije in Unije.

(c) Povečevanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo

Skupno raziskovalno središče še naprej razvija znanstveno bazo za jedrsko varnost in zaščito. Poudarek je namenjen raziskavam temeljnih lastnosti in obnašanju aktinidov, strukturnih in jedrskih materialov. V podporo standardizaciji Unije Skupno raziskovalno središče zagotavlja najsodobnejše jedrske standarde, referenčne podatke in meritve, vključno z razvojem in izvajanjem ustreznih podatkovnih zbirk in orodij za ocenjevanje. Skupno raziskovalno središče podpira nadaljnji razvoj medicinskih aplikacij, in sicer novih metod za zdravljenje raka na podlagi alfa sevanja.

(d) Izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja

Skupno raziskovalno središče spremlja nove razvojne dosežke na področju raziskav in instrumentov, varnosti in okoljskih predpisov. V ta namen se izvaja tekoči investicijski načrt za znanstveno infrastrukturo.

Za ohranitev vodilne vloge Unije na področju jedrske zaščite in varnosti Skupno raziskovalno središče razvija orodja za upravljanje znanja, spremlja trende Unije na področju človeških virov s svojim Observatorijem človeških virov v sektorju jedrske energije in izvaja namenske programe usposabljanja in izobraževanja, ki vključujejo tudi vidike razgradnje.

(e) Podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti ter ustrezni razvijajoči se zakonodaji Unije

Skupno raziskovalno središče povečuje svojo usposobljenost, da zagotovi neodvisne znanstvene in tehnične dokaze za podporo razvijajoči se zakonodaji Unije o jedrski varnosti in zaščiti.

Skupno raziskovalno središče kot izvedbeni urad Euratoma v Mednarodnem forumu četrte generacije (GIF) nadaljuje usklajevanje prispevkov Skupnosti na forumu GIF. Skupno raziskovalno središče nadaljuje in dodatno razvija mednarodno sodelovanje na področju raziskav z ključnimi partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami (IAEA, OECD/NEA) za izboljšanje politik Unije na področju jedrske varnosti in zaščite.

3. MEDSEKTORSKE DEJAVNOSTI V OKVIRU PROGRAMA EURATOMA

Za doseganje splošnih ciljev program Euratoma podpira dopolnilne dejavnosti (neposredne in posredne, usklajevanje in spodbujanje skupnega programiranja), ki zagotavljajo sinergije med prizadevanji na področju raziskav za reševanje skupnih izzivov (kot so materiali, hladilna tehnologija, referenčni jedrski podatki, modeliranje in simulacije, daljinsko upravljanje, upravljanje odpadkov, zaščita pred sevanjem).

4. MEDSEKTORSKE DEJAVNOSTI IN VMESNIKI Z OKVIRNIM PROGRAMOM ZA RAZISKAVE IN INOVACIJE „OBZORJE 2020“

Za doseganje ciljev programa Euratoma se zagotovijo ustrezne povezave in vmesniki, kot so skupni razpisi, s posebnim programom okvirnega programa „Obzorje 2020“.

Program Euratoma lahko prispeva k instrumentu dolžniških sredstev in instrumentu lastniškega kapitala, ki sta bila oblikovana na podlagi okvirnega programa „Obzorje 2020“ in bosta razširjena, da bosta pokrila cilje iz člena 3.

5. DOLOČITEV PREDNOSTNIH NALOG

Da se zagotovi, da posredni ukrepi programa Euratoma vzajemno krepijo raziskovalna prizadevanja držav članic in zasebnega sektorja, se prednostne naloge delovnih programov določajo na podlagi prispevkov nacionalnih javnih organov in zainteresiranih strani na področju jedrskih raziskav, ki so združene v organe ali okvire, kot so tehnološke platforme in tehnični forumi za jedrske sisteme in varnost (SNETP), ravnanje s končnimi odpadki (IGDTP), zaščita pred sevanjem/tveganja nizkega odmerka (MELODI) in Evropski sporazum za razvoj fuzije oziroma vse ustrezne organizacije ali forumi zainteresiranih strani na področju jedrske energije.

Prednostne naloge neposrednih ukrepov se določijo na podlagi posvetovanj političnih generalnih direktorátov Evropske komisije in sveta guvernerjev Skupnega raziskovalnega središča.

6. MEDNARODNO SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI IN MEDNARODNIMI ORGANIZACIJAMI

Mednarodno sodelovanje na področju jedrskih raziskav in inovacij, ki temelji na skupnih ciljih in medsebojnem zaupanju, se nadaljuje s ciljem zagotoviti jasne in pomembne koristi za Unijo. Kot prispevek k doseganju posebnih ciljev iz člena 3 si Skupnost prizadeva okrepiti znanstveno in tehnično strokovno znanje Unije z mednarodnimi sporazumi o sodelovanju in spodbujanjem dostopa evropske jedrske industrije Unije na novo nastajajoče trge.

Dejavnosti mednarodnega sodelovanja se spodbujajo v večstranskih okvirih (na primer IAEA, OECD, ITER, GIF) in z nadaljevanjem obstoječega in razvojem novega dvostranskega sodelovanja z državami, ki imajo močno raziskovalno-razvojno in industrijsko osnovo ter raziskovalne obrate, ki delujejo, se načrtujejo ali gradijo.

PRILOGA II – KAZALNIKI UČINKOVITOSTI

Ta priloga predstavlja za vsak posebni cilj programa Euratoma omejeno število kazalnikov učinkovitosti za ocenjevanje rezultatov in učinkov.

1. KAZALNIKI ZA POSREDNE UKREPE

- (a) Podpora varnemu delovanju jedrskih sistemov
 - Odstotek financiranih projektov (skupni raziskovalni in/ali usklajeni ukrepi), ki bodo verjetno privedli do vidnega izboljšanja v izvajanju jedrske varnosti v Evropi.
- (b) Prispevek k razvoju rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki
 - Število geoloških odlagališč za izrabljeno jedrsko gorivo in/ali visoko aktivne jedrske odpadke, ki so načrtovana v Evropi in za katere je Skupnost podprla pripravo varnostne analize in morebitno predgradbeno fazo.
- (c) Podpora razvoju in trajnosti jedrske usposobljenosti na ravni Unije
 - Usposabljanje v raziskavah – število doktorskih študentov in postdoktorskih raziskovalcev, ki jih podpirajo projekti Euratoma na področju fisije
 - Število raziskovalcev in pripravnikov v fuzijskem programu Euratoma.
- (d) Izboljšanje zaščite pred sevanjem
 - Odstotek financiranih projektov, ki bodo verjetno dosegli vidni učinek na regulativno prakso v zvezi z zaščito pred sevanjem.
- (e) Premik k dokazovanju izvedljivosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih fuzijskih objektov
 - Število objav v vplivnih revijah
- (f) Postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov
 - Odstotek mejnikov, postavljenih v fuzijskem načrtu za obdobje 2014–2018, ki jih je dosegel program Euratoma
- (g) Spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije
 - Število izrinjenih podjetij, ki so nastala v okviru fuzijskih raziskav v programu Euratoma
 - Vloge za patente, ki so jih razvili evropski fuzijski laboratoriji.
- (h) Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena

- Število raziskovalnih infrastruktur, podprtih na ravni Skupnosti, in raziskovalcev, ki jih uporabljajo prek mobilnosti in podpore za dostop.

2. Kazalniki za neposredne ukrepe

- (a) Kazalnik učinka za politično podporo Skupnega raziskovalnega središča
 - Število opredmetenih posebnih učinkov na politike Unije na podlagi tehnične in znanstvene podpore politiki, ki jih zagotavlja Skupno raziskovalno središče.
- (b) Kazalnik znanstvene produktivnosti Skupnega raziskovalnega središča
 - Število strokovno pregledanih objav.

Kazalniki, ki se nanašajo na točki (a) in (b), se lahko predstavijo v skladu z naslednjimi cilji Skupnosti na področju neposrednih ukrepov:

- izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo goriva in reaktorjev, ravnanjem z odpadki in njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;
- izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: jedrsko zaščito, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;
- povečevanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
- izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;
- podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti ter ustrezni razvijajoči se zakonodaji Unije.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1 Naslov predloga/pobude
- 1.2 Zadevna področja v okviru ABM/ABB
- 1.3 Vrsta predloga/pobude
- 1.4 Cilji
- 1.5 Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6 Trajanje in finančne posledice
- 1.7 Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1 Določbe glede spremljanja in poročanja
- 2.2 Sistem upravljanja in nadzora
- 2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in proračunske vrstice odhodkov
- 3.2 Ocenjeni učinek na odhodke
 - 3.2.1 *Povzetek ocenjenega učinka na odhodke*
 - 3.2.2 *Ocenjeni učinek na odobritve za poslovanje*
 - 3.2.3 *Ocenjeni učinek na odobritve upravne narave*
 - 3.2.4 *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5 *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3 Ocenjeni učinek na prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Uredba Sveta o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje „Obzorje 2020“ – okvirni program za raziskave in inovacije

1.2. Zadevna področja v okviru ABM/ABB²⁹

– 08 Raziskave in inovacije
– 10 Skupno raziskovalno središče

1.3. Vrsta predloga/pobude

☒ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep, ki je nadaljevanje pilotnega projekta/pripravljalnega ukrepa**³⁰.

☐ Predlog/pobuda je namenjena **podaljšanju obstoječega ukrepa**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **ukrep z novo usmeritvijo**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Program Euratoma bo okrepil okvir za raziskave in inovacije na jedrskem področju ter usklajeval prizadevanja držav članic na področju raziskav, s čimer bo preprečil podvajanje, ohranil kritično maso na ključnih področjih in zagotovil optimalno porabo javnih sredstev. Tehnični cilji programa Euratoma so izboljšanje jedrske zaščite, varnosti in zaščite pred sevanjem ter prispevanje k dolgoročni dekarbonizaciji energetskega sistema na varen, učinkovit in zanesljiv način. Ti cilji so povezani s cilji strategij Evropa 2020 in Energija 2020. Program bo prispeval k vodilni pobudi „Unija inovacij“ s podpiranjem predkomercialnih in medsektorskih jedrskih raziskav v zvezi s politiko ter zagotavljanjem prenosa znanja in tehnologije med akademskim svetom, industrijo in javnimi organi. Ker program Euratoma obenem v vseh svojih dejavnostih poudarja usposabljanje in spodbuja konkurenčnost obstoječe jedrske industrije ter ustvarja nov sektor visokotehnološke industrije, zlasti za fuzijsko energijo, bo prispeval k rasti in odpiranju novih delovnih mest na številnih področjih. V zvezi s strategijo Energija 2020 program Euratoma obravnava vprašanja na področju jedrske varnosti in zaščite ter ohranitve dolgoročne tehnološke konkurenčnosti Unije.

²⁹

ABM: upravljanje po dejavnostih – ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

³⁰

Pilotni in pripravljalni ukrepi iz člena 49(6)(a) ali (b) finančne uredbe.

1.4.2. Posebni cilji in zadevne dejavnosti v okviru ABM/ABB

Posebni cilj št. 1 – Podpora varnemu delovanju jedrskih sistemov;
Posebni cilj št. 2 – Prispevek k razvoju rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki;
Posebni cilj št. 3 – Podpora razvoju in trajnosti jedrske usposobljenosti na ravni Unije;
Posebni cilj št. 4 – Izboljšanje zaščite pred sevanjem
Posebni cilj št. 5 – Premik k dokazovanju izvedljivosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih fuzijskih objektov;
Posebni cilj št. 6 – Postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov;
Posebni cilj št. 7 – Spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije;
Posebni cilj št. 8 – Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalne infrastrukture vseevropskega pomena
Zadevne dejavnosti v okviru ABM/ABB: 08 Raziskave in inovacije

1.4.3. Posebni cilji in zadevne dejavnosti v okviru ABM/ABB za neposredne ukrepe Skupnega raziskovalnega središča

Posebni cilj št. 1 – Izboljšanje jedrske varnosti, vključno z varnostjo goriva in reaktorjev, ravnanjem z odpadki in njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke
Posebni cilj št. 2 – Izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: jedrsko zaščito, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko
Posebni cilj št. 3 – Povečevanje odličnosti znanstvene baze za standardizacijo
Posebni cilj št. 4 – Izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja
Posebni cilj št. 5 – Podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti ter ustrezni razvijajoči se zakonodaji Unije.
Zadevne dejavnosti v okviru ABM/ABB: 10 Skupno raziskovalno središče

1.4.4. Pričakovan(-i) rezultat(-i) in vpliv

Navedite učinke, ki bi jih moral imeti predlog/pobuda na ciljne upravičence/skupine.

- 1) Učinki programa Euratoma se lahko pričakujejo v njegovi dodani vrednosti Skupnosti pri izboljšanju varnosti obstoječih in prihodnjih jedrskih elektrarn, nadaljnega pomembnega napredka na poti do varnega odlaganja visoko radioaktivnih in dolgoživih jedrskih odpadkov v geološke formacije ter zagotavljanja trdnejše ureditve industrijskih in medicinskih praks, pri katerih se uporablja ionizirajoče sevanje.
- 2) Program Euratoma bo privedel do okrepljene jedrske zaščite prek raziskav jedrskih zaščitnih ukrepov ter izvajanja tehnologij za boljše preverjanje in odkrivanje v zvezi z jedrskimi materiali in jedrskim gorivnim ciklusom.
- 3) Program Euratoma bo prispeval k razvoju jedrskih veščin in strokovnega znanja v Uniji z ukrepi raziskav, usposabljanja in mobilnosti ter boljšim dostopom do raziskovalnih zmogljivosti in njihovo uporabo.
- 4) S podpiranjem fuzijskih raziskav bo program Euratoma zagotovil hiter začetek delovanja ITER, razvoj in zagotovitev primernosti materialov za predstavitev elektrarno

ter razvil in prikazal ustrezne tehnologije za predstavitveno fuzijsko elektrarno. Dejavnosti programa bodo vključevale pripravo celovite projektne zasnove za predstavitveno elektrarno in izkoriščanje možnosti stelaratorjev kot tehnologije za elektrarne

1.4.5. Kazalniki izida in učinkov

Navedite, s katerimi kazalniki bi bilo mogoče spremljati izvajanje predloga/pobude.

Naslednji oddelek določa za posebne cilje programa Euratoma več ključnih kazalnikov za ocenjevanje rezultatov in učinkov.

Kazalniki za posredne ukrepe

1) Podpora varnemu delovanju jedrskih sistemov

Kazalnik: odstotek financiranih projektov (skupni raziskovalni in/ali usklajeni ukrepi), ki bodo verjetno privedli do vidnega izboljšanja v izvajanju jedrske varnosti v Evropi.

Sedanja vrednost: 90 % (2011); ciljna vrednost: 100 % (2018)

2) Prispevek k razvoju rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki

Kazalnik: število geoloških odlagališč za izrabljeno jedrsko gorivo in/ali visoko aktivne jedrske odpadke, ki so načrtovana v Evropi in za katere je Unija podprla pripravo varnostne analize in morebitno predgradbeno fazo.

Sedanja vrednost: 0 (2011); ciljna vrednost: 3 (2018),

3) Podpora razvoju in trajnosti jedrske usposobljenosti na ravni Unije

Kazalnik: usposabljanje v raziskavah – število doktorskih študentov in postdoktorskih raziskovalcev, vključenih v projekte Euratoma na področju fisije

Sedanja vrednost: ca. 200 (skupno za 2007–2011); ciljna vrednost: 300 (skupno za 2014–2018)

Kazalnik: število raziskovalcev in pripravnikov v fuzijskem programu Euratoma

Sedanja vrednost: povprečno 27 letno (2011); ciljna vrednost: 40 letno (2018)

4) Izboljšanje zaščite pred sevanjem

Kazalnik: odstotek financiranih projektov, ki bodo verjetno dosegli vidni učinek na regulativno prakso v zvezi z zaščito pred sevanjem.

Sedanja vrednost: 90 % (2011); ciljna vrednost: 100 % (2018)

5) Premik k dokazovanju izvedljivosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih fuzijskih objektov

Kazalnik: število objav v vplivnih revijah

Sedanja vrednost: ca. 800 (2010); ciljna vrednost: ohranitev sedanjih ravni (2018).

Opis kazalnika: Vir podatkov – podatkovna zbirka Scopus. Upoštevajte, da je zaradi preusmerjanja poudarka pri fuzijskem programu Euratoma od raziskav k tehnološkemu razvoju ta kazalnik lahko v prihodnosti nižji. Kazalnik se nanaša na članke, pri katerih je vsaj en avtor iz evropskega fuzijskega laboratorija, ki sodeluje v programu Euratoma. Izračunan je na podlagi petih mednarodno strokovno pregledanih revij: Nuclear Fusion, Plasma Physics and Controlled Fusion, Fusion Engineering and Design, Fusion Science and Technology, Journal of Fusion Energy.

6) Postavitev temeljev za fuzijske elektrarne v prihodnosti z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov

Kazalnik: odstotek mejniov, postavljenih v fuzijskem načrtu za obdobje 2014–2018, ki jih je dosegel program Euratoma;

Sedanja vrednost: novi kazalnik, 0 %

Ciljna vrednost: 90 %, vključno s poročilom o dejavnostih v zvezi z idejno zasnovo fuzijske elektrarne (2018);

Opis kazalnika: novi kazalnik, ki bo temeljil na načrtu za fuzijski program, pripravljenem pred letom 2014.

7) Spodbujanje inovativnosti in industrijske konkurenčnosti

Kazalnik: število izrinjenih podjetij, ki so nastala v okviru fuzijskih raziskav v programu Euratoma

Sedanja vrednost: izrinjena podjetja izhajajo iz 33 % pogodb (2011); ciljna vrednost: 50% (2018)

Opis kazalnika: novi izdelki ali storitve, ki so jih razvila podjetja, vključena v fuzijske raziskave.

Kazalnik: vloge za patente, ki so jih razvili evropski fuzijski laboratoriji

Sedanja vrednost: 2–3 novi patenti letno (2011); ciljna vrednost: povprečno 4–5 novih patentov letno (2018);

8) Zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalnih infrastruktur vseevropskega pomena

Kazalnik: število raziskovalnih infrastruktur, podprtih na ravni Skupnosti, in raziskovalcev, ki jih uporabljajo prek mobilnosti in podpore za dostop

Sedanja vrednost: ca. 800 (2008); ciljna vrednost: 1200 (2018);

Opis kazalnika: shema mobilnosti v okviru fuzijskega programa podpira kratke obiske evropskih znanstvenikov v fuzijskih objektih, kot je JET.

Kazalniki za neposredne ukrepe

1) Kazalnik učinka za politično podporo Skupnega raziskovalnega središča

Število opredmetenih posebnih učinkov na politike Unije na podlagi tehnične in znanstvene podpore politiki, ki jo zagotavlja Skupno raziskovalno središče.

Sedanja vrednost: 39 (2010); Ciljna vrednost: 45 (2018)

2) Kazalnik znanstvene produktivnosti Skupnega raziskovalnega središča

Število strokovno pregledanih objav

Sedanja vrednost: 190 (2010); ciljna vrednost: 210 (2018)

Kazalniki, ki se nanašajo na točki (1) in (2) zgoraj, se lahko predstavijo v skladu z naslednjimi cilji Skupnosti na področju neposrednih ukrepov:

- izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo goriva in reaktorjev, ravnanjem z odpadki in njihovo razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;
- izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: jedrsko zaščito, neširjenjem, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;

- povečevanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
- izboljšanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;
- podpora politiki Unije o jedrski varnosti in zaščiti ter ustrezni razvijajoči se zakonodaji Unije.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba kratkoročno ali dolgoročno zadovoljiti*

Potres na Japonskem marca 2011 in dogodki, ki so mu sledili v jedrski elektrarni Fukušima – Daiči, so jasen opomnik, da je jedrska fisija sicer zanesljiv vir nizkoogljične električne energije za pokrivanje osnovnih obremenitev, vendar zahteva stalna prizadevanja na področju varnosti in pripravljenosti na izredne dogodke. Glavni izzivi v zvezi z obstoječo jedrsko tehnologijo in njenimi nadaljnjimi prispevki h konkurenčnosti, varnosti oskrbe in dekarbonizaciji evropskih energetskih sistemov so zagotovitev stalne visoke stopnje varnosti, razvoj rešitev za ravnanje s končnimi odpadki in ohranitev jedrskih veščin. Prav tako je ob upoštevanju koristi pri uporabi sevanja na področju medicine in industrije pomembno zagotoviti trden sistem za zaščito pred sevanjem na ravni Unije. Zaradi vedno večjih skrbi glede tveganja jedrskega neširjenja in nevarnosti jedrskega terorizma je treba razviti ustrezne zaščitne ukrepe, da se zagotovi jedrska varnost v Evropi in po svetu.

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije*

Razlogi za posredovanje Skupnosti pri reševanju izzivov jedrske varnosti in zmanjševanja jedrskih veščin v Evropi so jasni. Trgi ne bodo prevzeli velikih tveganj in dolgoročnih programov za raziskave in razvoj na področju fuzijske energije. Prepričljivi dokazi kažejo, da države članice same ne bodo zmogle ustrezno javno posredovati. Njihove naložbe v raziskave in inovacije so sorazmerno majhne in zelo razdrobljene. Ni zelo verjetno, da bi države članice same lahko rešile problem nezadostnega nadnacionalnega sodelovanja. Euratom je v dobrem položaju, da zagotovi dodano vrednost z izkoriščanjem sinergij med raziskovalnimi prizadevanji držav članic in zasebnega sektorja ter med znanstvenimi disciplinami in tehnološkimi sektorji. Posredovanje na ravni Skupnosti lahko okrepi okvir za raziskave in inovacije na področju jedrskih tehnologij ter uskladi prizadevanja držav članic na področju raziskav ter tako preprečuje podvajanje, ohranja kritično maso na ključnih področjih ter zagotavlja javno financiranje in njegovo optimalno uporabo. Program Euratoma lahko financira tudi zelo tvegane in dolgoročne programe na področju raziskav in razvoja fuzijske energije, s čimer deli tveganja, povečuje območje veljavnosti in zagotavlja prihranke ekonomije obsega, česar sicer ne bi bilo mogoče doseči. Neposredni ukrepi Skupnega raziskovalnega središča („JRC“) zaradi svoje edinstvene evropske razsežnosti zagotavljajo dodano vrednost. Te koristi segajo od odziva na potrebe Komisije po notranjem dostopu do znanstvenih dokazov, neodvisno od nacionalnih in zasebnih interesov, do neposrednih koristi za državljane Unije na podlagi prispevkov politikam, ki vodijo do izboljšanja gospodarskih, okoljskih in družbenih razmer.

1.5.3. *Glavna spoznanja iz podobnih izkušenj*

Program Euratoma gradi na izkušnjah, pridobljenih v predhodnih okvirnih programih Euratoma. V obdobju več desetletij so programi Euratoma:

- uspeli povezati najboljše evropske raziskovalce in institucije na jedrskem področju;

- veliko prispevali k evropski bazi znanja na jedrskem področju in imeli pomemben učinek na povezovanje in sodelovanje, pri čemer so imeli velik vpliv na prestrukturiranje evropskih jedrskih raziskav.

Poleg uspehov so bile v preteklosti pridobljene tudi pomembne izkušnje:

- raziskave, inovacije in izobraževanje se morajo izvajati na bolj usklajen način;
- rezultate raziskav je treba bolje razširjati in vključevati v nove izdelke, procese in storitve;
- posredovanje mora biti bolj osredotočeno, konkretno, natančno opredeljeno in pregledno;
- okrepiti je treba nadzorovanje in ocenjevanje.

Priporočila za neposredne ukrepe v najnovejših poročilih o ocenjevanju ugotavljajo, da lahko *Skupno raziskovalno središče*

- *spodbuja boljše povezovanje pri ustvarjanju znanja v Uniji;*
- *uvede analize učinka in študije stroškovne učinkovitosti posameznega dela v okviru novega programa Skupnega raziskovalnega središča;*
- *izboljša sodelovanje z industrijo za doseganje večjega pozitivnega učinka na konkurenčnost evropskega gospodarstva.*

1.5.4. Skladnost z drugimi finančnimi instrumenti in možnosti dopolnjevanja

Program Euratoma (2014–2018) prispeva k doseganju ciljev, načrtanih v okvirnem programu za raziskave in inovacije „Obzorje 2020“ (2014–2020). V skladu s tem bodo vzpostavljene ustrezne povezave in vmesniki med programom Euratoma in okvirnim programom „Obzorje 2020“ s pomočjo medsektorskih ukrepov.

1.6. Trajanje in finančne posledice

☒ Časovno omejen predlog/pobuda

- ☒ Predlog/pobuda velja od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2018.
- ☒ Finančne posledice od leta 2014 do leta 2026.

☐ Časovno neomejen predlog/pobuda

- Izvedba z začetnim obdobjem postopne krepitve med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi polno delovanje.

1.7. Načrtovani načini upravljanja³¹

☒ **Neposredno centralizirano upravljanje** – Komisija.

☒ **Posredno centralizirano upravljanje** – prenos izvrševanja na:

- ☒ izvajalske agencije,
- ☒ organe, ki jih ustanovijo Skupnosti³²,
- ☒ nacionalne javne organe/organe, ki opravljajo javne storitve,
- ☐ osebe, ki se jim zaupa izvedba določenih ukrepov v skladu z naslovom V Pogodbe o Evropski uniji in so določene v zadevnem temeljnem aktu v smislu člena 49 finančne uredbe.

☒ **Deljeno upravljanje** z državami članicami (kadar koli je primerno)

☐ **Decentralizirano upravljanje** s tretjimi državami.

☐ **Skupno upravljanje** z mednarodnimi organizacijami (*navedite*).

Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje razložiti v oddelku „Opombe“.

Opombe

Komisija namerava za izvajanje te dejavnosti uporabljati različne načine upravljanja, pri čemer bo izhajala iz načinov upravljanja, ki se uporabljajo v sedanjih finančnih perspektivah. Upravljanje bo potekalo v službah Komisije in obstoječih izvršilnih agencijah Komisije, pri čemer se bodo njihovi mandati uravnoteženo obnavljali in podaljševali.

Zunanje izvajanje dodatnih dejavnosti programa Euratoma, zlasti prek obstoječih agencij, je predvideno, če je združljivo z ohranjanjem ključnih pristojnosti na področju politik v službah Komisije. Sredstva za izvedbo dejavnosti zunanjega izvajanja bodo izbrana na podlagi dokazane učinkovitosti in uspešnosti. Obenem se bo osebje, dodeljeno izvršilnim agencijam Komisije, moralo povečati sorazmerno z delom proračuna, ki ustreza dejavnostim zunanjega izvajanja, in ob upoštevanju zavez glede kadrovske strukture, ki jih je sprejela Komisija (Proračun za strategijo Evropa 2020, COM(2011) 500).

³¹ Pojasnitve načinov upravljanja in sklicevanje na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

³² Organi iz člena 185 finančne uredbe.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

Poenostavitev

Program Euratoma mora privabiti najodličnejše raziskovalce in najinovativnejša evropska podjetja. Ta cilj se lahko doseže samo s programom, ki prinaša najmanjše možno upravno breme za udeležence, in z ustreznimi pogoji financiranja. Poenostavitev programa Euratoma je del širšega procesa poenostavljanja, ki je predlagan za „Obzorje 2020“. Tako kot za „Obzorje 2020“ bo tudi poenostavitev v programu Euratoma namenjena doseganju treh splošnih ciljev: zmanjšanje upravnih stroškov udeležencev, pospeševanje vseh postopkov upravljanja predlogov in subvencij ter zmanjšanje stopnje finančnih napak.

Poenostavitev v programu Euratoma se bo dosegla v različnih razsežnostih.

1) Strukturna poenostavitev: pravila za „Obzorje 2020“ se bodo uporabljala tudi za program Euratoma.

2) Obsežna poenostavitev pravil financiranja bo olajšala pripravo predlogov in upravljanje projektov. Hkrati se bo zmanjšalo število finančnih napak. Predlaga se naslednji pristop:

Glavni model financiranja za subvencije:

- poenostavljeno povračilo dejanskih neposrednih stroškov s širšim sprejetjem običajnih računovodskih praks upravičencev, vključno z upravičenostjo določenih davkov in stroškov;
- možnost uporabe stroškov na enoto za osebje (povprečni stroški osebja) za upravičence, ki redno uporabljajo to računovodsko metodo, in za lastnike MSP brez plače;
- poenostavitev beleženja delovnega časa z zagotavljanjem jasnega in enostavnega sklopa minimalnih pogojev, zlasti odprava obveznosti glede beleženja delovnega časa osebja, ki se ukvarja samo s projektom Unije;
- samo ena stopnja povračila za vse udeležence, namesto treh različnih stopenj glede na vrsto udeleženca;
- ena sama pavšalna stopnja za posredne stroške, namesto štirih metod za izračunavanje posrednih stroškov, kot splošno pravilo;
- financiranje na podlagi rezultatov s povprečninami za celotne projekte na posebnih področjih.

3) Revidirana strategija nadzora, kot je opisana v oddelku 2.2.2, ki bo dosegla novo ravnovesje med zaupanjem in nadzorom, bo še bolj zmanjšala upravno breme za udeležence.

Ob enostavnejših pravilih in nadzoru **bodo racionalizirani vsi postopki in procesi za izvajanje projektov.** To vključuje podrobne določbe o vsebini in obliki predlogov, procesov za pretvorbo predlogov v projekte, zahtev glede poročanja in spremljanja ter

povezanih napotkov in podpornih storitev. K zmanjšanju upravnih stroškov udeležbe bo veliko prispevala enotna, uporabnikom prijazna platforma informacijske tehnologije, ki bo temeljila na portalu za udeležence v Sedmem okvirnem programu za raziskave in razvoj (2007–2013) („7OP“).

2.1. Določbe glede spremljanja in poročanja

Razvit bo nov sistem za ocenjevanje in spremljanje posrednih ukrepov iz programa Euratoma. Temeljit bo na celostni, pravočasni in usklajeni strategiji z močnim poudarkom na pretočnosti, realizaciji, rezultatih in učinkih. Podprt bo z ustreznim arhivom podatkov, strokovnjaki, namensko raziskovalno dejavnostjo in povečanim sodelovanjem z državami članicami in pridruženimi državami, ovrednoten pa bo prek ustreznega razširjanja in poročanja. Za neposredne ukrepe bo Skupno raziskovalno središče še naprej izboljševalo svoje spremljanje z dodatnim prilagajanjem svojih kazalnikov za merjenje rezultata in vpliva.

2.2. Sistem upravljanja in nadzora

Kot glavni kazalnik na področju zakonitosti in pravilnosti v zvezi z raziskovalnim področjem je bila sprejeta 2-odstotna meja napak. Vendar je to povzročilo več nepričakovanih in neželenih stranskih učinkov. Med upravičenci in zakonodajnimi organi obstaja močan občutek, da je postalo breme nadzora preveliko. To povzroča tveganje glede zmanjšanja privlačnosti programov raziskav Unije, tudi programa Euratoma, in zato negativno vpliva na raziskave in inovacije Unije.

Evropski svet je 4. februarja 2011 sklenil, da „je ključnega pomena, da se instrumenti EU, namenjeni spodbujanju raziskav, razvoja in inovacij, poenostavijo, da bi se izboljšala njihova uporaba pri najboljših znanstvenikih in v najbolj inovativnih podjetjih, zlasti z dogovorom med ustreznimi institucijami o novem ravnotežju med zaupanjem in nadzorom ter med prevzemanjem tveganja in izogibanjem temu“ (glejte EUCO 2/1/11 REV1, Bruselj, 8. marca 2011).

Evropski parlament v svoji Resoluciji z dne 11. novembra 2010 (P7_TA(2010)0401) o poenostavitvi izvajanja okvirnih programov za raziskave izrecno podpira višje tveganje glede napak pri financiranju raziskav in „izraža zaskrbljenost, da sta sedanji sistem in praksa upravljanja 7. okvirnega programa pretirano usmerjena v nadzor, kar vodi k zapravljanju sredstev, nižji udeležbi in manjši privlačnosti raziskovalnega področja; zaskrbljeno opaža, da se zdi, da sedanji sistem upravljanja ‚brez dopustnega tveganja‘ bolj preprečuje, kakor obvladuje tveganja“.

Tudi močno povečanje števila revizij in poznejša ekstrapolacija rezultatov sta sprožila val pritožb iz sveta raziskav (na primer pobuda Zaupajte raziskovalcem³³ z več kot 13.800podpisi doslej).

Zainteresirane strani in institucije torej menijo, da je treba sedanji pristop revidirati. Obstajajo tudi drugi cilji in interesi, zlasti uspešnost raziskovalne politike, mednarodna konkurenčnost in znanstvena odličnost, ki jih je treba upoštevati. Istočasno obstaja jasna

33

<http://www.trust-researchers.eu/>

potreba po učinkovitem in uspešnem upravljanju proračuna ter preprečevanju goljufij in zapravljanja. To so skupni izzivi za „Obzorje 2020“ in program Euratoma.

Končni cilj Komisije je še naprej doseganje stopnje preostalih napak v višini manj kot 2 % skupnih odhodkov v življenjski dobi programa, zato je uvedla več ukrepov za poenostavitve. Vendar je treba upoštevati tudi druge cilje, kot so privlačnost in uspešnost raziskovalne politike Unije, mednarodna konkurenčnost, znanstvena odličnost in zlasti stroški nadzora (glejte točko 2.2.2).

Ob upoštevanju teh elementov se za generalne direktorate, ki so odgovorni za izvajanje proračuna za raziskave in inovacije, predlaga, da vzpostavijo stroškovno učinkovit sistem notranjega nadzora, ki bo razumno zagotavljal, da ima tveganje napak v večletnem obdobju odhodkov na letni osnovi razpon 2–5 %, končni cilj pa je doseči raven preostalega tveganja napak čim bližje 2 % ob zaprtju večletnih programov, potem ko je bil upoštevan finančni učinek vseh revizij, korekcijskih ukrepov in ukrepov za izterjavo.

2.2.1. *Okvir notranjega nadzora*

Okvir notranjega nadzora za posredne ukrepe temelji na:

- izvajanju standardov notranjega nadzora Komisije;
- postopkih za izbiro najboljših projektov in njihov prenos v pravne instrumente;
- upravljanju projektov in pogodb v celotnem življenjskem ciklu vsakega projekta;
- naknadnih preveritvah vseh zahtevkov, vključno s prejemom revizijskih potrdil, in predhodnih potrdilih metod za izračun stroškov;
- naknadnih revizijah na vzorcu zahtevkov ter na
- znanstvenem vrednotenju rezultatov projektov.

Finančni tokovi za neposredne ukrepe vključujejo predhodne preglede naročil in naknadni nadzor. Tveganja se ocenjujejo letno, redno se spremlja napredek pri izvajanju dela in porabe sredstev na podlagi opredeljenih ciljev in kazalnikov.

2.2.2. *Stroški in koristi nadzora*

Stroški sistema notranjega nadzora generalnih direktorats Komisije, ki so odgovorni za izvajanje proračuna za raziskave in inovacije (vključno z Euratomom), so ocenjeni na 267 milijonov EUR letno (na podlagi ocene dopustnega tveganja napak iz leta 2009). To je povzročilo tudi precejšnje breme za upravičence in službe Komisije. Med upravičenci in zakonodajnimi organi obstaja močan občutek, da je postalo breme nadzora preveliko. To povzroča tveganje glede zmanjšanja privlačnosti programov raziskav Unije in negativno vpliva tudi na raziskave in inovacije Unije.

43 % skupnih stroškov nadzora v službah Komisije (brez stroškov upravičenca) nastane v fazi upravljanja projektov, 18 % pri izbiri predlogov in 16 % pri pogajanjih o pogodbah (16 %). Naknadne revizije in dejavnosti, ki iz njih izhajajo, so znašale 23 % (61 milijonov EUR) od skupnih stroškov.

Vendar to obsežno nadzorno delo ni uspelo v celoti doseči svojega cilja. Ocenjena stopnja „preostalih“ napak za 6. okvirni program po upoštevanju vseh izterjav in popravkov, ki so bili ali bodo izvedeni, še vedno presega 2 %. Sedanja stopnja napak na podlagi revizij 7. okvirnega programa, ki jih izvede Generalni direktorat za raziskave in inovacije, je okrog 5 % in čeprav se bo zaradi učinkov revizij zmanjšala in je nekoliko pristranska, ker je osredotočena na upravičence, ki prej niso imeli revizij, ni verjetno, da bo dosežena 2-odstotna stopnja preostalih napak. Stopnja napak, ki jo je ugotovilo Evropsko računsko sodišče, je v podobnem razponu.

2.2.3. *Pričakovano tveganje glede neskladnosti*

Izhodišče je sedanje stanje na podlagi revizij, ki so bile doslej opravljene v 7. okvirnem programu. Ta predhodna reprezentativna stopnja napak (za Generalni direktorat za raziskave in razvoj) je blizu 5 %. Večina odkritih napak se pojavi, ker sedanji sistem financiranja raziskav temelji na povračilu dejanskih stroškov raziskovalnega projekta, ki jih prijavi udeleženec. Zaradi tega je ocena upravičenih stroškov precej zapletena.

Analiza stopenj napak, ki je bila izvedena za revizije 7. okvirnega programa, ki jih je doslej opravil Generalni direktorat za raziskave in inovacije, kaže, da:

– Okrog 27 % števila napak in 35 % njihovega zneska se nanaša na napake v zvezi z obračunavanjem stroškov osebja. Ugotovljeni običajni problemi so: obračunavanje povprečnih ali proračunskih stroškov (namesto dejanskih), neizpolnjevanje obveznosti glede ustreznega beleženja časa, porabljenega za program, in zaračunavanje neupravičenih postavk.

– Okrog 40 % števila napak in 37 % njihove vrednosti se nanaša na druge neposredne stroške (razen stroškov osebja). Ugotovljene običajne napake zajemajo vključevanje DDV, pomanjkanje jasne povezave s projektom, neprilaganje računov ali dokazil o plačilu in nepravilno izračunavanje amortizacije z obračunavanjem celotnih stroškov opreme namesto zneska amortizacije, podizvajanje brez predhodnega dovoljenja ali brez upoštevanja pravil o ekonomsko najugodnejših ponudbah itd.

– Okrog 33 % števila napak in 28 % njihovega zneska se nanaša na napake pri posrednih stroških. Velja enako tveganje, kakor za stroške osebja, z dodatnim tveganjem netočnega ali nepoštenega razporejanja splošnih stroškov na projekte.

V več primerih so posredni stroški pavšalni odstotek od neposrednih stroškov, zato je napaka pri posrednih stroških sorazmerna napaki pri neposrednih stroških.

„Obzorje 2020“ in program Euratoma uvajata večje število pomembnih ukrepov za poenostavitev (glejte točko 2), ki bodo znižali stopnjo napak v vseh kategorijah napak. Vendar pa posvetovanje z zainteresiranimi stranmi in institucijami o nadaljnjih poenostavitvah in ocena učinkov Obzorja 2020 jasno kažejo, da je nadaljevanje načina financiranja, ki temelji na povračilu dejanskih stroškov, ugodnejša možnost. Sistematska uporaba financiranja na podlagi rezultatov in pavšalov se na ta tej stopnji zdi prezgodnja, saj takšen sistem še ni bil preskušen v predhodnih programih. Če se bo ohranil sistem, ki temelji na povračilu dejanskih stroškov, pa se bodo napake še naprej pojavljale.

Analiza napak, ugotovljenih pri revizijah 7. okvirnega programa, kaže, da bi se s predlaganimi ukrepi za poenostavitev lahko izognili 25–35 % napak. Stopnja napak bi se

lahko znižala za 1,5 %, kar pomeni od blizu 5 % na približno 3,5 %, na številko, ki je navedena v Sporočilu Komisije o doseganju pravilnega ravnovesja med upravnimi stroški nadzora in tveganjem glede napak.

Komisija zato meni, da je za stroške raziskav v okviru programa Euratoma tveganje napak na letni osnovi v razponu od 2 % do 5 % realističen cilj ob upoštevanju stroškov nadzora, ukrepov poenostavitve, predlaganih za zmanjšanje kompleksnosti pravil in inherentnega tveganja, povezanega s povračilom stroškov raziskovalnega projekta. Končni cilj za preostalo stopnjo napak ob zaključku programov, potem ko je bil upoštevan finančni učinek vseh revizij, korekcijskih ukrepov in ukrepov za izterjavo, je doseči raven, ki bo čim bližja 2 %.

Strategija naknadne revizije odhodkov v okviru programa Obzorje 2020 in programa Euratoma upošteva ta cilj. Temeljila bo na finančni reviziji enega reprezentativnega vzorca odhodkov v celotnem programu, ki bo dopolnjen z vzorcem, zbranim na podlagi tveganj.

Skupno število naknadnih revizij bo omejeno na tiste, ki so nujno potrebne za doseganje tega cilja in strategije. Komisija meni, naj se kot usmeritev upošteva, da bodo revizije v celotnem programskem obdobju opravljene pri največ 7 odstotkih udeležencev v programu Obzorje 2020 in programu Euratoma. Pretekle izkušnje kažejo, da bodo stroški, obravnavani v revizijah, bistveno višji, pričakuje se, da bodo dosegli najmanj 40 %.

Strategija naknadne revizije glede zakonitosti in pravilnosti bo dopolnjena z okrepljenim znanstvenim vrednotenjem in strategijo za preprečevanje goljufij (glej točko 2.3 v nadaljevanju).

Ta scenarij temelji na predpostavki, da ukrepi za poenostavitev v postopku odločanja ne bodo znatno spremenjeni.

Opomba: ta oddelek zadeva le postopke upravljanja subvencij, za upravne in operativne odhodke, ki bodo nastajali v postopkih javnega naročanja, bo kot dopustno tveganje napak veljala zgornja meja 2 odstotka.

2.3. Ukrepi preprečevanja goljufij in nepravilnosti

Generalni direktorati, ki so odgovorni za izvajanje proračuna za raziskave in inovacije, so odločeni, da se bodo proti goljufijam borili v vseh fazah procesa upravljanja subvencij. Razvili so strategije na področju boja proti goljufijam, ki jih tudi izvajajo, vključno s povečano uporabo obveščevalnih podatkov, zlasti z uporabo naprednih orodij IT, ter usposabljanjem in obveščanjem osebja. Razvili so sankcije, da bi zagotovili sredstva za odvratanje od goljufije, pa tudi ustrezne kazni za primere, ko so goljufije odkrite. Ta prizadevanja se bodo nadaljevala. Predlogi za program Obzorje 2020 in program Euratoma so bili preverjeni glede dopustnosti za goljufije, pri čemer se je ocenil njun učinek. Na splošno bi morali imeti predlagani ukrepi pozitiven učinek na boj proti goljufijam, zlasti večji poudarek na reviziji na podlagi tveganja ter okrepljena znanstveno vrednotenje in nadzor.

Poudariti je treba, da je bilo število odkritih goljufij glede na skupne odhodke precej nizko, vendar so generalni direktorati, ki so odgovorni za izvajanje proračuna za raziskave, odločeni, da se bodo borili proti njim.

Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Evropske unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugemu protipravnemu ravnanju ter z učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.

Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče lahko opravijo revizije na podlagi dokumentacije in na kraju samem pri vseh prejemnikih donacij, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije na podlagi tega programa.

Evropski urad za boj proti goljufijam (urad OLAF) lahko opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva takšno financiranje, v skladu s postopki iz Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o donaciji ali pogodbo o financiranju s strani Unije prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

Ne glede na zgornje odstavke se v sporazumih o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, v sporazumih o donacijah, v sklepih o donacijah in v pogodbah, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, Komisija, Računsko sodišče in urad OLAF izrecno pooblastijo za opravljanje takšnih revizij ter pregledov in inšpekcij na kraju samem.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe odhodkovne proračunske vrstice

Po vrsti, v skladu z razdelki večletnega finančnega okvira in proračunskimi vrsticami.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	št. [poimenovanje.....]	dif./nedif. (34)	iz držav Efte ³⁵	iz držav kandidatk ³⁶	iz tretjih držav	v smislu člena 18(1)(aa) finančne uredbe
1		dif.	NE	DA/NE *	DA	DA

³⁴ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

³⁵ EFTA: Evropsko združenje za prosto trgovino.

³⁶ Države kandidatke in, če je primerno, potencialne države kandidatke Zahodnega Balkana.

• Zahtevane nove proračunske vrstice

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	št. Razdelek	dif./nedif.	iz držav Efte	iz držav kandidatk	iz tretjih držav	v smislu člena 18(1)(aa) finančne uredbe
1	08 01 Upravni odhodki na področju politike „Raziskave“ 08 01 05 01 Odhodki za osebje v raziskovalni dejavnosti 08 01 05 02 Zunanji sodelavci v raziskovalni dejavnosti 08 01 05 03 Drugi odhodki za upravljanje v raziskovalni dejavnosti 10 01 Upravni odhodki na področju „Neposredne raziskave“ 10 01 05 Odhodki za podporo dejavnostim na področju „Neposredne raziskave“ 10 01 05 01 Odhodki za osebje v raziskovalni dejavnosti 10 01 05 02 Zunanje osebje v raziskovalni dejavnosti 10 01 05 03 Drugi odhodki za upravljanje v raziskovalni dejavnosti 10 01 05 04 – Raziskovalne infrastrukture 08 03 02 01 Euratom – Fuzijska energija 08 03 02 02 Euratom – Jedrska fisija in zaščita pred sevanjem 08 04 01 Odobritve iz prispevkov tretjih strani za raziskave in tehnološki razvoj 10 03 Operativne odobritve za neposredno financirane raziskave – Euratom 10 03 01 Dejavnosti	nedif.	NE	DA/NE*	DA	NE

	Skupnega raziskovalnega središča (JRC) na jedrskem področju 10 03 02 Odobritve iz prispevkov tretjih strani					
--	---	--	--	--	--	--

* Razprave s Turčijo v zvezi s pridružitvenimi sporazumi na področju jedrskih raziskav še potekajo.

JRC zahteva novo **proračunsko postavko za infrastrukturne naložbe**. Večina obratov JRC je iz 60-ih in 70-ih let in ni več najsodobnejša. Zato so potrebni novi obrati in posodobitev obstoječe infrastrukture, da bi lahko izvedli večletni delovni program JRC v skladu s standardi za varnost in zaščito EU ter okoljskimi cilji EU 20/20/20. JRC je oblikovalo „Načrt za razvoj infrastrukture 2014–2020“, v katerem so opredeljene investicijske potrebe do leta 2020 za vsa mesta JRC, na katera se nanaša predlagana nova proračunska vrstica.

JRC je generalni direktorat Komisije, ki je prisoten v petih različnih državah, saj obsega sedem znanstvenih institutov v petih državah članicah EU: Ispra (Italija), Geel (Belgija), Petten (Nizozemska), Karlsruhe (Nemčija) in Seville (Španija). Raziskovalne zmogljivosti JRC vključujejo jedrske obrate in raznovrstne brezprimerne visoko specializirane laboratorije, ki morajo izpolnjevati jedrske, okoljske in varnostne predpise posameznih držav gostiteljic. Osebe JRC opravlja potrebne specialistične tehnične storitve za vzdrževanje in obratovanje teh zmogljivosti (vključno z varnostjo in zaščito, gasilskimi storitvami itd.) in kot tako nima ustreznika pri drugih službah Komisije.

Proračunska vrstica 10.01.05.01 se uporablja za financiranje uradnikov, ki zasedajo delovno mesto v tabeli osebja JRC, proračunska vrstica 10.01.05.02 pa zajema zunanje osebe z začasnimi pogodbami (pogodbene uslužbenke, dodeljene nacionalne strokovnjake, prejemnike štipendij, pripravnike itd.), kar JRC omogoča ohranjanje vodilnega položaja na področju raziskav in kritje posebnih potreb v zvezi s poslanstvom JRC kot neposredne podporne službe Komisije.

Sredstva za osebe so namenjena predvsem financiranju znanstvenikov in tehnikov, ki so delavni v okviru znanstvenih ukrepov za izvajanje delovnega programa JRC. Prava „upravna“ sestavina teh proračunskih vrstic je razmeroma majhna (pod 20 %), kar je pri letnem pregledu potrdil GD HR.

Proračunska vrstica 10.01.05.03 se nanaša na podporo jedrski in nejedrski znanstveni in tehnični infrastrukturi. Velik del sredstev v okviru te proračunske vrstice je namenjen (1) zagotavljanju pravilnega delovanja institutov JRC (vzdrževanje, tehnična oprema, oskrba z vodo, plinom in električno energijo, varnost in varovanje, zaščita pred sevanjem, informacijska tehnologija, telekomunikacije, obdelava podatkov itd.) in (2) enkratnim delom (obnovitvena dela, posodobitev obstoječih zmogljivosti, skladnost z novimi standardi itd.)

3.2. Ocenjeni učinek na odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenega učinka na odhodke – *posredne raziskave* v tekočih cenah – v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira:			1		Pametna in vključujoča rast						
Posredne raziskave					leto	leto	leto	leto	leto	leto	SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje					2014	2015	2016	2017	2018	> 2018	
Številka proračunske vrstice: 08 03 02 skupaj	prevzete obveznosti	(1)	159,641	171,785	184,350	197,350	210,794				923,920
	plačila	(2)	100,131	125,934	152,733	162,535	196,821	185,766			923,920
Številka proračunske vrstice: 08 03 02 01	prevzete obveznosti	(1)	108,073	116,201	124,612	133,312	142,309				624,507
	plačila	(2)	80,065	94,967	104,867	107,771	128,659	108,178			624,507
Številka proračunske vrstice: 08 03 02 02	prevzete obveznosti	(1)	51,568	55,584	59,739	64,038	68,485				299,414
	plačila	(2)	20,066	30,967	47,867	54,764	68,162	77,589			299,415
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev programa Euratoma ³⁷											
08 01 05 01 Odhodki za osebje v raziskovalni dejavnosti					17,780	18,136	18,498	18,868	19,246		92,529
08 01 05 02 Zunanji sodelavci v raziskovalni dejavnosti					2,240	2,285	2,330	2,377	2,425		11,657
08 01 05 03 Drugi odhodki za upravljanje v raziskovalni dejavnosti					7,007	7,147	7,290	7,436	7,585		36,465
Številka proračunske vrstice: 08 01 05				(3)	27,027	27,568	28,119	28,681	29,255		140,650
Odobritve za Generalni direktorat za raziskave in inovacije SKUPAJ	prevzete obveznosti	= 1 + 1a + 3	186,668	199,353	212,469	226,031	240,049				1064,570
	plačila	= 2 + 2a + 3	127,158	153,502	180,852	191,216	226,076	185,766			1064,570

³⁷ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	prevzete obveznosti	(4)	159,641	171,785	184,350	197,350	210,794		923,920
	plačila	(5)	100,131	125,934	152,733	162,350	196,821	185,766	923,920
• Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev programa Euratoma, SKUPAJ		(6)	27.027	27,568	28,119	28,681	29,255	0	140,650
Odobritve v okviru RAZDELKA 1 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	prevzete obveznosti	= 4 + 6	186,668	199,353	212,469	226,031	240,049		1064,570
	plačila	= 5 + 6	127,158	153,502	180,852	191,216	226,076	185,766	1064,570

Če predlog/pobuda vpliva na več razdelkov:

se

ne

uporablja.

Razdelek večletnega finančnega okvira:	5	Upravni odhodki
---	----------	-----------------

v tekočih cenah – v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		leto 2014	leto 2015	leto 2016	leto 2017	leto 2018	SKUPAJ
GD: raziskave / neposredne raziskave							
• Človeški viri							0
• Drugi upravni odhodki							0
SKUPAJ GD <.....>	odobritve						0

Odobritve v okviru RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(prevzete obveznosti skupaj = plačila skupaj)						0
--	---	--	--	--	--	--	----------

v tekočih cenah – v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2014	2015	2016	2017	2018	> 2018	SKUPAJ
Odobritve v okviru RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	prevzete obveznosti	186,668	199,353	212,469	226,031	240,049		1064,570
	plačila	127,158	153,502	180,852	191,216	226,076	185,766	1064,570

3.2.1. Povzetek ocenjenega učinka na odhodke – *neposredne raziskave*

v tekočih cenah – v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira:	1	Pametna in vključujoča rast
---	----------	-----------------------------

GD JRC Neposredne raziskave			leto 2014	leto 2015	leto 2016	leto 2017	leto 2018	leto ≥ 2019	SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje									
Številka proračunske vrstice: 10.03	prevzete obveznosti	(1a)	10,457	10,666	10,879	11,097	11,319	0	54,417
	plačila	(2a)	4,706	8,982	10,208	10,935	11,153	8,434	54,417
Številka proračunske vrstice: 10.03.01	prevzete obveznosti	(1a)	10,457	10,666	10,879	11,097	11,319	0	54,417
	plačila	(2a)	4,706	8,982	10,208	10,935	11,153	8,434	54,417
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev programa Euratoma ³⁸									
10 01 05			126,796	130,284	133,874	137,571	141,377		669,901
10 01 05 01			61,598	63,754	65,986	68,295	70,686		330,319
10 01 05 02			11,205	11,457	11,715	11,979	12,248		58,604
10 01 05 03			38,706	39,481	40,270	41,076	41,897		201,430
10 01 05 04			15,286	15,592	15,903	16,222	16,546		79,549
Odobritve za GD JRC / neposredne raziskave SKUPAJ	prevzete obveznosti	= 1 + 1a + 3	137,253	140,950	144,753	148,668	152,695		724,319
	plačila	= 2 + 2a + 3	131,501	139,266	144,082	148,506	152,530	8,434	724,319

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	prevzete obveznosti	(4)	10,457	10,666	10,879	11,097	11,319	0	54,417
----------------------------------	---------------------	-----	--------	--------	--------	--------	--------	---	--------

³⁸ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

	plačila	(5)	4,706	8,982	10,208	10,935	11,153	8,434	54,417
• Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev programa Euratoma, SKUPAJ		(6)	126,796	130,284	133,874	137,571	141,377	0	669,901
Odobritve v okviru RAZDELKA 1 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	prevzete obveznosti	= 4 + 6	137,253	140,950	144,753	148,668	152,695	0	724,319
	plačila	= 5 + 6	131,501	139,266	144,082	148,506	152,530	8,434	724,319

Če predlog/pobuda vpliva na več razdelkov:

se ne uporablja.

Razdelek večletnega finančnega okvira:	5	Upravni odhodki
---	----------	-----------------

v tekočih cenah – v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		leto 2014	leto 2015	leto 2016	leto 2017	leto 2018	SKUPAJ
GD: raziskave / neposredne raziskave							
• Človeški viri							
• Drugi upravni odhodki							
SKUPAJ GD <.....>	odobritve						

Odobritve v okviru RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(prevzete obveznosti skupaj = plačila skupaj)						
--	--	--	--	--	--	--	--

v tekočih cenah – v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		leto 2014	leto 2015	leto 2016	leto 2017	leto 2018	> 2018	SKUPAJ

Odobritve v okviru RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	prevzete obveznosti	137,253	140,950	144,753	148,668	152,695	0	724,319
	plačila	131,501	139,266	144,082	148,506	152,530	8,434	724,319

Povzetek ocenjenega učinka na odhodke – posredne raziskave + neposredne raziskave v tekočih cenah – v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira:		1		Pametna in vključujoča rast						
Povzetek				leto	leto	leto	leto	leto	leto	SKUPAJ
Posredne raziskave / neposredne raziskave										
• Odobritve za poslovanje				2014	2015	2016	2017	2018	> 2018	
Številka proračunske vrstice: 08 03 02	prevzete obveznosti	(1)		159,641	171,785	184,350	197,350	210,794		923,920
	plačila	(2)		100,131	125,934	152,733	162,535	196,821	185,766	923,920
Številka proračunske vrstice: 10.03	prevzete obveznosti	(1a)		10,457	10,666	10,879	11,097	11,319	0	54,417
	plačila	(2a)		4,706	8,982	10,208	10,935	11,153	8,434	54,417
Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev programa Euratoma ³⁹				27,027	27.568	28,119	28,681	29,255	0	140,650
08 01 05										
10 01 05				137,252	140.950	144,753	148,669	152,696	0 0	724,320
Številka proračunske vrstice: 08 01 05 / 10 01 05			(3)	153,822	157,852	161,992	166,253	170,632		810,551
Odobritve za Generalni direktorat za raziskave in inovacije SKUPAJ / neposredne raziskave		prevzete obveznosti	= 1 + 1a + 3	323,920	340,303	357,22 1	374,700	392,745		1788,889
		plačila	= 2 + 2a + 3	258,659	292,768	324,93 3	339,723	378,606	194,200	1788,889

³⁹ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	prevzete obveznosti	(4)	170,098	182,451	195,229	208,447	222,113		978,338
	plačila	(5)	104,837	134,916	162,941	173,470	207,974	194,200	978,338
• Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev programa Euratoma, SKUPAJ		(6)	153,822	157,852	161,992	166,253	170,632		810,551
Odobritve v okviru RAZDELKA 1a večletnega finančnega okvira SKUPAJ	prevzete obveznosti	= 4 + 6	323,920	340,303	357,221	374,700	392,745		1788,889
	plačila	= 5 + 6	258,659	292,768	324,933	339,723	378,606	194,200	1788,889

Če predlog/pobuda vpliva na več razdelkov:

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	prevzete obveznosti	(4)							
	plačila	(5)							
• Odobritve upravne narave, ki se financirajo iz sredstev programa Euratoma, SKUPAJ		(6)							
Odobritve v okviru RAZDELKOV od 1 do 4 večletnega finančnega okvira SKUPAJ (referenčni znesek)	prevzete obveznosti	= 4 + 6							
	plačila	= 5 + 6							

3.2.2. Ocenjeni učinek na odobritve za poslovanje

- ☐ Predlog/pobuda ne zahteva porabe odobritev za poslovanje.
- ☒ Predlog/pobuda zahteva porabo odobritev za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Navedba ciljev in realizacij ↓			leto 2014		leto 2015		leto 2016		leto 2017		leto 2018		SKUPAJ	
	REALIZACIJE													
	vrsta realiza cije ⁴⁰	povpr ečni stroški realiza cije	št. realizacij	stroški	št. realizacij	stroški	št. realizacij	stroški	št. realizacij	stroški	št. realizacij	stroški	število realizaci j skupaj	stroški skupaj
POSEBNI CILJI št. 1–8 za posredne ukrepe ⁴¹														
– Realizacija – EURATOM fuzija	**	**	100	108,073	100	116,201	100	124,612	100	133,312	100	142,309	500	624,507
– Realizacija – EURATOM Fisija			25	51,568	25	55,584	25	59,739	25	64,038	25	68,485	125	299,414
Seštevek za posebni cilj št. 1–8 za posredne ukrepe														
POSEBNI CILJI št. 1–5 za neposredne ukrepe ⁴²														
– Realizacija – EURATOM neposredne raziskave – JRC	***	***	150	10,457	150	10,666	150	10,879	150	11,097	150	11,319	750	54.417
Seštevek za posebni cilj št. 1–5 za neposredne ukrepe			150	10,457	150	10,666	150	10,879	150	11,097	150	11,319	750	54,417
STROŠKI SKUPAJ			275	170,098	275	182,451	275	195,229	275	208,447	275	222,113	1,375	978,338

(*) Ocenjeno število realizacij.

⁴⁰ Realizacije so proizvodi in storitve, ki bodo dobavljeni (npr.: število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novo zgrajenih cest, itd.).

⁴¹ Kakor je opisano v oddelku 1.4.2. „Posebni cilji za posredne ukrepe“.

⁴² Kakor je opisano v oddelku 1.4.2. „Posebni cilji za neposredne ukrepe“.

(**) Običajna realizacija raziskovalne štipendije je poročilo z opisom dejstev, ugotovitev in izsledkov.

(***) Vrsta realizacije: proizvodi in storitve za oblikovalce politike EU.

Povprečni stroški realizacije: stroški posameznih realizacij se močno razlikujejo. Na primer: običajni končni rezultat (npr. periodični bilten z napovedjo pridelka) ni primerljiv s končnim poročilom v obliki obsežne in morebiti drage študije, pri kateri je bil lahko za pripravo enega samega dokumenta potreben znaten znesek. Obe vrsti stroškov sta ustrezni in koristni, vendar imata različen namen. Navedeni povprečni stroški so zgolj matematični izračun na podlagi delitve proračuna z ocenjenim številom realizacij.

3.2.3. Ocenjeni učinek na odobritve upravne narave

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Predlog/pobuda ne zahteva porabe odobritev za upravne zadeve.
- ☒ Predlog/pobuda zahteva porabo odobritev za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	leto 2014	leto 2015	leto 2016	leto 2017	leto 2018	SKUPAJ
--	--------------	--------------	-----------	-----------	-----------	---------------

Odobritve za RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira						
Človeški viri						
Drugi upravni odhodki						
Seštevek odobritev za RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira						

	leto 2014		leto 2015		leto 2016		leto 2017		leto 2018	
Odobritve zunaj RAZDELKA 5⁴³ večletnega finančnega okvira	posred ne razisk ave	neposr edne razisk ave	posred ne razisk ave	neposr edne razisk ave	posred ne razisk ave	neposr edne razisk ave	posred ne razisk ave	neposr edne razisk ave	posred ne razisk ave	neposr edne razisk ave
Človeški viri	20,020	72,803	20,421	75,211	20,828	77,701	21,245	80,274	21,671	82,934
Drugi odhodki upravne narave	7,007	53,992	7,147	55,072	7,290	56,174	7,436	57,297	7,585	58,443
Seštevek odobritev zunaj RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira	27,027	126,796	27,568	130,284	28,118	133,874	28,681	137,571	29,256	141,377
SKUPAJ*	27,027	126,796	27,568	130,284	28,118	133,874	28,681	137,571	29,256	141,377

* Te številke se lahko prilagodijo zaradi predvidenega postopka eksternalizacije.

⁴³

Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Predlog/pobuda ne zahteva porabe človeških virov.
- ☒ Predlog/pobuda zahteva porabo človeških virov, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v celih številkah (ali na največ eno decimalno mesto natančno)

	leto 2014	leto 2015	leto 2016	leto 2017	leto 2018
• Načrt delovnih mest (za uradnike in začasne uslužbence)					
X 01 01 01 (sedež ali predstavništva Komisije)					
xx 01 01 02 (delegacije)					
08 01 05 01 (posredne raziskave)*	140	140	140	140	140
10 01 05 01 (neposredne raziskave)	566	566	566	566	566
• Zunanje osebje (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)⁴⁴					
XX 01 02 01 (PU, ZU, NNS iz splošnih sredstev)					
XX 01 02 02 (PU, ZU, MSD, LU in NNS na delegacijah)					
08 01 04 40⁴⁵	– na sedežu⁴⁶				
	– na delegacijah				
	– uradniki in začasni uslužbenci				
	– PU GFI-IV				
	– NNS				
08 01 05 02 (PU, ZU, NNS – posredne raziskave)*	35	35	35	35	35
10 01 05 02 (PU, ZU, NNS – neposredne raziskave)	194	194	194	194	194
Druge proračunske vrstice (navedite)					
SKUPAJ	935	935	935	935	935

XX je zadevno področje politike ali proračunski naslov.

* Od teh vsot so bili izvzeti uradniki, začasni in zunanji uslužbenci, ki upravljajo projekt ITER na sedežu (v Bruslju). Ti člani osebja so bili navedeni v dodatnem raziskovalnem programu za projekt ITER LFS.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem iz GD, že dodeljenim za upravljanje tega ukrepa in/ali prerazporejenim v GD, po potrebi dopolnjenim z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog, ki se bodo opravljale:

Uradniki in začasni uslužbenci	Naloge, ki izhajajo iz izvajanja programa Euratoma za raziskave in usposabljanje (neposredni in posredni ukrepi), zlasti v zvezi z upravljanjem jedrskih odpadkov ter zaščitnimi ukrepi in varnostjo na področju jedrske energije.
Zunanje osebje	
Opravljalni bodo tudi dejavnosti, potrebne za razgradnjo	

⁴⁴ PU = pogodbeni uslužbenec; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mlajši strokovnjak v delegaciji; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak.

⁴⁵ Under the ceiling for external personnel from operational appropriations (former "BA" lines).

⁴⁶ Predvsem strukturni skladi, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropski sklad za ribištvo (ESR).

	jedrskih zmogljivosti JRC Euratoma.
--	-------------------------------------

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

- ☒ Predlog/pobuda je skladna z veljavnim večletnim finančnim okvirom.
- ☐ Predlog/pobuda bo pomenila spremembo ustreznega razdelka večletnega finančnega okvira.
- ☐ Predlog/pobuda zahteva uporabo instrumenta prilagodljivosti ali spremembe večletnega finančnega okvira⁴⁷.

Se ne uporablja.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

- ☐ V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- ☒ V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	leto 2014–2018
Navedite organ sofinanciranja	tretje države, pridružene programu
Sofinancirane odobritve SKUPAJ*	Pm prispevek tretjih strani bo dodan pozneje

* Prispevki tretjih strani še niso določeni in bodo dodani pozneje.

⁴⁷ Glej točki 19 in 24 Medinstitucionalnega sporazuma.

3.3. Ocenjeni učinek na prihodke

- ☐ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- X Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ na lastna sredstva,
 - X na razne prihodke.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Proračunska vrstica prihodkov:	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Učinek predloga/pobude ⁴⁸
		Od 2014 do 2018
točka 6011*		pm
točka 6012*		pm
točka 6013		pm
točka 6031**		pm

* Sporazuma o prispevku Švice in prispevku iz skupnega sklada JET se nista dokončno oblikovala. S Turčijo potekajo razprave glede sodelovanja na področju jedrske energije.

Za razne namenske prihodke navedite zadevne proračunske vrstice.

08 04 01 Odobritve iz prispevkov tretjih strani (ki niso članice Evropskega gospodarskega prostora) za raziskave, tehnološki razvoj in inovacije

10 03 02 Odobritve iz prispevkov tretjih strani (ki niso članice Evropskega gospodarskega prostora) za raziskave in tehnološki razvoj

Navedite metodo izračuna učinka na prihodke.

Nekatere pridružene države lahko prispevajo k dodatnemu financiranju okvirnega programa s pridružitvenimi sporazumi. Metoda izračuna bo določena v pridružitvenih sporazumih in ni nujno enaka v vseh sporazumih. Izračuni večinoma temeljijo na BDP pridružene države v razmerju do skupnega BDP držav članic, pri čemer se ta odstotek uporabi za celotni proračun.

⁴⁸

Za tradicionalna lastna sredstva (carine, prelevmane za sladkor) morajo biti navedeni neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 25 % stroškov pobiranja.